

SOCIALISTISK • INFORMATION

Støt Syriens folk

LÆS OGSÅ OM:

Egypten efter kuppet

| Kunst og revolution

| Råd og parlament

Katastrofen i Syrien

Borgerkrigen i Syrien er fyldt med menneskelige tragedier. Mange tusinder er blevet dræbt, både soldater og civile. Især de civile tab har været enorme. Millionvis af mennesker er på flugt og lever under kummerlige forhold enten som internt fordrevne eller i nabolandene.

Uanset om antallet af dræbte civile er 50.000, 100.000 eller 150.000, er alle enige om, at det er en humanitær katastrofe. Og der er et enormt behov for at få hjælpen frem til krigens ofre.

Alligevel oplever mange, også på venstrefløjens at det er utroligt svært at forholde sig til krigen i Syrien. Hvem skal man holde med – skal man i det hele taget holde med nogen? Hvilke løsninger kan vi pege på? Hvad er opgaven for os på den danske venstrefløj?

Det var relativt nemt for os at finde ud af, hvad man skulle mene om for eksempel den spanske borgerkrig eller Vietnamkrigen.

Men hvad med Syrien. Et folkeligt oprør mod en grum diktator, der undertrykker sit folk? Et koloniale land, der trues af krig fra imperialistiske magter? Et land splittet og ødelagt af gamle imperialistiske konflikter? En borgerkrig, der truer med at sætte en hel region i brand. Islamiske frihedskæmpere, der vil erstatte et sekulært styre med sharia-lovgivning?

Et enkelt eksempel på et dilemma: En stor demonstration i et vestligt land imod Obamas krigstrusler. En gruppe syrere møder op med skilte for at forsvare deres leder Assad. Er han en allieret i kampen mod krigen? Hvordan vil den syriske opposition opfatte det?

Det er svært, men det fritager os ikke for at finde svarene. Vi bringer to indlæg i debatten om Syrien i dette nummer. Der er politiske valg fra vores side i den forbindelse (udtalelsen på side 3 har også været udsendt som ugekommentar af SAP's forretningsudvalg).

Redaktionen.

INDHOLD

SYRIEN:

Vi støtter det syriske folks revolution 3

SYRIEN:

Revolutionen set indefra..... 6

EGYPTEN:

Brev til egyptiske revolutionære10

Internationale Noter.....15

KOMMENTAR:

Nordsøolien.....16

KOMMUNEVALGET:

Unge må overvise unge..... 18

75 ÅR SIDEN:

Dannelse af Fjerde internationale.....20

ISUL 2013:

Helt sikkert med næste år..... 21

FEMINISME:

Vold - en del af kvinders hverdag..... 23

KAPITALISME:

Finanskrisen i EU26

KOMMENTAR:

En økosocialistisk vision.....29

40 ÅR EFTER:

Da Pinochet inviterede nyliberalismen 34

KUNST:

Kunst og samfundsforandringer?..... 38

RÅDSDEMOKRATI VS. PARLAMENTARISME:

Både/-og eller enten/-eller?..... 44

Flere søger til SAP..... 48

Kvartalsmagasinet **SOCIALISTISK • INFORMATION** udgives af SAP (Socialistisk Arbejderparti) – Dansk sektion af Fjerde Internationale.

SOCIALISTISK • INFORMATION redigeres og layouts af et udvalg bestående af: Åge Skovrind (Ansv.), Svend Vestergaard Jensen, Janus Noack, Ebbe Rand Jørgensen, Martin Mørch, Bodil Olsen, Rikke Winkler Nilsson.

Sign. artikler står for forfatterens egen regning. Henvendelse til redaktionen: si@sap-fi.dk

Et års abonnement på kvartalsmagasinet koster 200 kr. Bestil ved at skrive til si@sap-fi.dk eller via www.socialistiskinformation.dk

Socialistisk Information er også et netmagasin, se www.socialistiskinformation.dk. Her kan du også tilmelde dig netmagasinets nyhedsbrev, som udsendes hver 14. dag.

Print: Christensen Grafisk

ISSN 0108-1861

Vi støtter det syriske folks revolution – nej til fremmed intervention

Denne kommentar er en fælles udtalelse fra Revolutionary Left Current (Syrien), Revolutionary Socialists (Egypten), Union of Communists (Irak), Al-Mounadil-a (Marokko), Socialist Forum (Libanon) og League of the Workers' Left (Tunesien) og Left Worker-Communist Party (Irak).

Over 150.000 dræbt, hundredtusinder såret og invalideret, millioner drevet på flugt indenfor og udenfor Syrien. Byer, landområder og kvarterer helt eller delvist ødelagt, med alle mulige former for våben, inklusiv krigsfly, missiler, bomber og tanks. Alt sammen betalt af det syriske folks eget blod og sved. Det skete under dække af at forsvare hjemlandet og sikre militær balance med Israel (selvom det syriske regime beskytter den israelske besættelse af syrisk land og har undladt at

reagere på Israels kontinuerlige angreb). Trods de enorme tab som det syriske folk har lidt, har ingen international organisation og intet større land (eller mindre land) følt sig forpligtet til at give praktisk solidaritet eller støtte til det syriske folks kamp for basale rettigheder, menneskelig værdighed og social retfærdighed.

Den eneste undtagelse var nogle golfstater, mere specifikt Qatar og Saudi Arabien. Men deres mål var at kontrollere konflikten og styre den i en sekterisk retning, at forvride den syriske revolution

Store dele af ledelsen og soldaterne i Free Syrian Army kom fra den regulære hær.

og abortere den, fordi de frygter at revolutionen vil brede sig til deres egne lande. Derfor støttede de obskure »takfiri-grupper«, der vil indføre en grotesk styring af landet baseret på islamisk sharia. Disse grupper har igen og igen været involveret i grusomme massakrer mod det syriske folk, der gik imod deres repressive tiltag og aggressioner, både i områder under deres kontrol og i områder under an-

greb, som f.eks. for nyligt i landsbyerne i Latakia-området.

En stor blok af fjendtlige magter rundt om i verden konspirerer nu imod det syriske folks revolution, som er opstået i forlængelse af de oprør der har spredt sig i en stor del af den arabiske region og Nordafrika i de sidste tre år. Folkets opstand drejer sig om at sætte en stopper for brutalitet, uretfærdighed og udbytning, samt at sikre retten til frihed, værdighed og social retfærdighed.

Men dette oprør provokerede ikke blot det lokale brutale diktatur. Det har også provokeret imperialistiske kræfter, der forsøger at fastholde deres tyveri af befolkningens rigdomme, samt desuden forskellige reaktionære klasser og kræfter i området og i nabolandene.

I Syrien bliver folkets revolution bekæmpet af en alliance der inkluderer reaktionære sekteriske kræfter, anført af Iran og religiøse militser i Irak, og desværre også Hizbollahs væbnede styrker, som er ved at drukne i deres forsøg på at forsvare et dybt korrupt og kriminelt diktatorisk regime.

Denne uheldige situation har også ramt store dele af den traditionelle arabiske venstrefløj med stalinistiske rødder. Både i Syrien, Libanon, Egypten og resten af den arabiske region – og i verden – har man tydeligvis valgt at støtte den elendige alliance omkring Assad-regimet. Dette retfærdiggøres med påstande om at regimet er »modstandsdygtigt« eller ligefrem et »modstandsregime«, på trods af regimets forsvar for den zionistiske besættelse af Golanhøjderne, dets blodige repression af forskellige modstandsgrupper der bekæmper Israel – både palæstinensiske og libanesiske (og syriske) – og dets fortsatte passive og underdanige indstilling (siden krigen i 1973) til Israels aggressioner på syrisk territorium. Denne ambivalens i forhold til regimet har alvorlige konsekvenser for almindelige syreres opfattelse af venstrefløjen i det hele taget.

FN, og særligt FN's Sikkerhedsråd, evnede ikke at fordømme regimets forbrydelser, som det syriske folk kontinuerligt og fredeligt stod op imod i mere end syv måneder, mens kuglerne fra Shabbihah (civilklædt milit, der støtter regimet, red.) snigskytter tog demonstranter en efter en, dag efter dag, mens de ledende aktivister blev tilbageholdt og udsat for de værste former for tortur og blev myrdet i fængsler og detentionscentre. I al denne tid forholdt verden sig fuldstændig stille.

Denne situation fortsatte, med en lille ændring, efter at revolutionens folk besluttede at tage våben i hænderne og dannelsen af Free Syrian Army (FSA) fandt sted. Store dele af ledelsen og soldaterne i disse væbnede styrker kom fra den regulære hær. Dette førte til en forfærdelig eskalering af regimets forbrydelser.

Russisk imperialisme, den vigtigste allierede for Baath regimet i Damaskus, som på alle mulige måder støtter regimet, fortsætter med at blokere ethvert forsøg på at få sikkerhedsrådet til at fordømme regimets forbrydelser. USA ser på den anden side ikke noget virkeligt problem i en fortsættelse af den nuværende situation. Dette er tilfældet, også selvom der er kommet trusler og intimideringer fra USA's præsident, hver gang nogen i oppositionen har rejst spørgsmålet om regimets brug af kemiske våben, hvilket, op til den seneste eskalering, blev betragtet som at »gå over stregen«.

Det er tydeligt, at Obama, som giver indtryk af at han vil gå videre med sine trusler, ville have følt det som en stor ydmygelse hvis han ikke gjorde det, da det i så fald ikke blot ville have negative konsekvenser for ham som præsident, men også for indtrykket af USA som en mægtig og arrogant stat, i øjnene på de arabiske lande og resten af verden.

Angrebet imod de syriske væbnede styrker er essentielt ledet af USA. Dog finder det sted i forståelse og samarbejde

med allierede imperialistiske lande, men uden at rationalisere sig frem til dette igennem den sædvanlige farce, kendt som international legitimitet (særligt FN's beslutninger, som var og er repræsentative for de store magters interesser, både i forhold til konflikter og alliancer, afhængig af situationen og balancen imellem dem). Med andre ord, angrebet vil ikke vente på sikkerhedsrådet, på grund af det forventede veto fra Rusland og Kina.

Desværre er der mange i den syriske opposition, som gambler med dette angreb og USA's position generelt. De tror, at dette vil skabe en mulighed for, at de kan komme til magten og springe bevægelsen, masserne og deres selvstændige beslutninger over. Derfor bør det ikke være en overraskelse, at repræsentanterne for denne opposition og for FSA ikke holdt sig tilbage fra at give informationer til USA om foreslåede angrebsmål.

Vi er imidlertid enige om følgende:

- Den vestlige imperialistiske alliance vil angribe adskillige positioner og vigtige dele af militærets og civilsamfundets infrastruktur i Syrien (med adskillige dødsfald som sædvanligt). Alligevel er det klart blevet slået fast, at disse angreb ikke vil have til formål at stoppe regimet. Formålet er udelukkende at straffe, hvad Obama har kaldt »det nuværende syriske lederskab«, og samtidig at redde ansigt for USA's administration, efter alle truslerne vedrørende brug af kemiske våben.
- USA's præsidents intention om at straffe det syriske lederskab udspringer på ingen måde af nogen form for solidaritet fra Washington med de lidende børn som faldt i Ghouta massakren, men derimod af et ønske om at fremme hvad Obama kalder 'USA's vitale interesser i hjemlandets sikkerhed' i forlængelse af Israels interesser og sikkerhed.

- Den syriske hær og deres regionale allierede anført af det iranske regime, vil sandsynligvis ikke være modige nok til at gennemføre, hvad der har set ud som trusler fra deres højtstående embedsmænd om, at ethvert vestligt angreb på Syrien vil antænde hele regionen. Men denne mulighed fortsætter med at være i spil, som en sidste mulighed med katastrofale følger.
- Det forestående vestlige imperialistiske angreb vil ikke støtte den syriske revolution på nogen som helst måde. Det vil forsøge at presse Damaskus til forhandlingsbordet og tillade Bashar al-Assad at trække sig tilbage fra forgrunden, men fastholde regimet ved magten, mens man vil fremme amerikansk imperialisme i Syrien på bekostning af den russiske imperialisme.
- Jo mere deltagerne i den fortsatte folkelige mobilisering, som er bevidste,

principfaste og dedikerede til det syriske folks fremtid, indser disse realiteter og deres konsekvenser og handler derefter, jo mere vil det bidrage til at hjælpe det syriske folk til at vælge et virkeligt revolutionært lederskab. I en forsat kamp for folkets nuværende og fremtidige interesser vil der kunne skabes et radikalt program, baseret på disse interesser, som vil kunne fremføres og realiseres på vejen til sejr.

Nej til alle former for imperialistisk intervention, uanset om det er fra USA eller Rusland.

Nej til alle former for reaktionær sektetriske indblanding, uanset om det er fra Iran eller golfstaterne.

Nej til indblandingen fra Hizbollah, som fortjener maksimal fordømmelse. Ned med alle illusioner i forhold til det forestående militære angreb fra USA.

Byer, landområder og kvarterer er helt eller delvist ødelagt, med alle mulige former for våben, inklusiv krigsfly, missiler, bomber og tanks

Bryd våbendepoterne op, for at det syriske folk kan kæmpe for frihed, værdighed og social retfærdighed. Sejr til et frit og demokratisk Syrien, og ned med Assad diktaturet og alle diktaturer for evigt. Længe leve det syriske folks revolution.

Offentliggjort 31. august 2013.

Oprindeligt publiceret på al-manshour.org (engelsk).

Revolutionen set indefra

– og hvad

AF YASSER MUNIF

Professor Yasser Munif fra Emerson College i Massachusetts besøgte for nylig Syrien og oplevede her revolutionen på tæt hold.

I dette radiointerview fortæller han blandt andet om, hvad han så, og om de vanskeligheder, som de revolutionære i Syrien står overfor, og om den store forskel på de revolutionære og jihadisterne. Desuden kommenterer han venstrefløjens opfattelse af, hvad det er der foregår, og hvorfor så mange misforstår, hvad der sker i Syrien.

Yasser Munif: Denne sommer tilbragte jeg to måneder i Syrien, i det nordlige Syrien, det befriede område, og det var en oplevelse, som indgød stor respekt. Jeg lærte rigtig meget, og jeg så en folkelig revolution, der udfoldede sig. Mennesker genopbygger institutioner, de driver selv deres byer efter statens og regimets kollaps, og det er en meget udfordrende opgave at løse, for der er ingen ressourcer, der er ingen midler, og de er under konstant angreb fra regimet. De områder jeg taler om i nord er befriede: Der er ingen sammenstød på landjorden, men der

» Mennesker genopbygger institutioner, de driver selv deres byer efter statens og regimets kollaps, og det er en meget udfordrende opgave at løse, for der er ingen ressourcer, der er ingen midler, og de er under konstant angreb fra regimet«

er konstante luftangreb, og der bliver affyret missiler mod deres byer.

Så folk finder på kreative løsninger: De skaber politiske institutioner. Der er lokale råd i hver af disse byer, og de mødes ugentligt. De diskuterer alt i byen, og de forsøger selv at løse deres problemer.

Og så er der millioner af mennesker, der har hørt i medierne i Vesten og andre steder tale om borgerkrig, men de fleste af disse folk afviser denne betegnelse. De

mener, at der er en folkelig revolution i Syrien. Det er sandt, at det er en kritisk periode, og at de står med udfordrende opgaver foran sig, og at der er jihadister, der forsøger at underminere deres arbejde, ligesom regeringen helt åbenlyst gør det.

Jeff Napolitano (radio-journalist): Og jihadisterne bliver ofte slået sammen med, eller bliver regnet for en del af »oprørerne«, men du siger, at de adskiller sig klart fra selve revolutionen.

Yasser Munif: Ganske rigtigt. Sådan har det været i omkring tre eller fire måneder nu. De revolutionære kæmper faktisk på to fronter. På den ene side er der regimet, på den anden er der de grupper, som er skabt af Al-Nusra og Al-Qaeda, jihadisterne. Og jihadisterne arresterer, torturerer og dræber faktisk mange aktivister – mennesker, som har været med i modstanden siden den første dag. De fleste af Al-Qaeda-grupperne bekæmper i virkeligheden

ikke regimet. De holder sig i de nordlige områder. De lader den Frie Syriske Hær og andre fraktioner om at bekæmpe regimet, og så kommer de bagefter og overtager, hvad der af befriede byer og landsbyer. Så de er meget brutale. Som jeg sagde, arresterer de aktivister. Alle, som kritiserer dem, bliver arresteret, torteret og somme tider dræbt. Lige nu sidder der over 1.500 aktivister i deres fængsler.

Så som du kan se, er der to fronter i Syrien lige nu: Jihadisterne på den ene side, og regimet på den anden. Og det er derfor, mange mennesker mener, at jihadisterne på en eller anden måde i virkeligheden er allierede med det syriske regime. Al-Qaeda sælger faktisk olie til regimet. Olierørledningen er nødt til at gå igennem den region som kontrolleres [kan ikke høres, red] mellem Al-Qaeda-grupper og regimet for at få olien ud til kysten.

Så forholdene er langt mere komplekse, end det ser ud til i USA, hvor du det meste af tiden læser artikler om »Al-Qaeda« og »Al-Qaeda«, men Al-Qaeda er faktisk ikke en del af revolutionen. De er anti-revolutionære.

JN: Ganske rigtigt. Den herskende debat i Kongressen ser ud til at være: »Godt, hvis vi bomber Syrien (og det man er bange for, er faktisk ikke at bombe Syrien), så er man bange for, hvem der får magten, hvis vi bomber Syrien.« Det er det, snakken

venstrefløjen skal gøre

går på. Der er øjensynlig mange folk i Kongressen, især Republikanere, som ser ud til at mene, at problemet med at bombe Syrien bare er, at Al-Qaeda vil overtage landet, i modsætning til den kendsgerning, at det simpelthen bare ikke er nogen god ide at bombe landet.

En af de populære myter (jeg ved ikke om det er en myte, men det kan du sikkert fortælle mig) eller indtryk er, at oprørerne eller de revolutionære (de bliver ikke omtalt som »revolutionære«, de bliver kaldt »oprørere«), at folk, som er modstandere af Assad og regimet, går ind for et angreb på Syrien. Er det tilfældet?

Yasser Munif: Du ved, på så lang afstand kan jeg ikke sige det. Jeg tror, at befolkningen er splittet, mange mennesker er imod. Jeg tror, at nogle mennesker, på grund af ødelæggelserne og volden og drabene, så ser de angrebet som en »udvej«, men jeg tror ikke, at de nødvendigvis er i flertal. Folk har lært, gennem de

seneste 30 måneder, at der ikke i virkeligheden er nogen, der støtter deres sag eller bekymrer sig om den syriske befolkning, at den syriske befolkning ikke rigtig har nogen venner (fordi nogle mennesker taler om »Syriens venner« og så videre) og de har forstået, at Vesten – Europa og USA – ikke nødvendigvis støtter en sejr for revolutionen. Det ved folk faktisk godt – du ved, når man taler med den almindelige borger i Syrien i disse befriede områder – de fortæller dig, at hver gang de mister et område eller en region, når de kæmper mod regimet, så modtager de våben, og hver gang de vinder, så holder våbnene op med at komme. Og grunden til det er, at Vesten og USA ønsker, at denne krig skal gå i hårdknude, fordi det tjener deres interesser. De foretrækker ikke nødvendigvis, at regimet vinder, og de ser heller ikke specielt gerne, at de revolutionære eller dem, de kalder Al-Qaeda, vinder. Så det bedste for USA indtil nu har været at holde konflikten i gang. Det er også i Israels

interesse. De ønsker ikke nødvendigvis at se de revolutionære vinde. Og faktisk vil mange israelske politikere og amerikanske politikere foretrække, at en svækket Bashar bliver ved magten.

JN: Jeg er virkelig nysgerrig, for ingen har nogensinde talt om dette, eller i det mindste ikke i offentlige medier i USA. Faktisk handler det meste af det, jeg læser på venstrefløjen, om, hvorfor det er en dårlig ide at bombe Syrien, men de taler faktisk ikke om, hvordan revolutionen i virkeligheden ser ud.

Og du taler om at genopbygge institutioner, og jeg bliver på en måde mindet om det, jeg studerede på universitetet om den spanske revolution – den republikanske revolution, der fik næring fra anarkisterne og socialisterne i 1930'erne – de kæmpede også i en slags tofrontskrig: på den ene side fascisterne, og på den anden kommunisterne, men det er en anden historie. Men det, der slog mig, er beskrivelserne

Folk i den syriske opposition appellerer til USA om våbenhjælp, men amerikanerne ønsker ikke nødvendigvis at se de revolutionære vinde. Mange israelske og amerikanske politikere foretrækker at en svækket Assad bliver ved magten.

af, hvordan revolutionen i virkeligheden så ud i Spanien, og en slags egalitært samfund, der på en måde voksede frem der. Hvordan ser revolutionen ud på græsrodsniveau?

Yasser Munif: Revolutionen er meget sammensat, der er mange forskellige lag, der er faktisk forskellige ting, der sker og foregår. Den mest dominerende del er det, vi kan kalde den folkelige revolution, men der er også en vedvarende, halvvejs kold krig mellem USA og dets allierede på den ene side, og Rusland og dets allierede på den anden. Det er også en konflikt mellem Iran og dets allierede på den ene side, og Israel og Golfstaterne på den anden. Så der er alle disse forskellige lag i denne konflikt, men den mest dominerende af dem – og det er sådan mange syrere ser på det – er den folkelige revolution. Og jeg mener, at det er meget vigtigt at forstå dette.

Og en anden grund til at sammenligne den syriske revolution med den spanske borgerkrig, som du sagde, er at alle venstreorienterede, alle progressive har en mening om, hvad der sker i Syrien, på samme måde som det var tilfældet med den spanske revolution for mange år siden. Og størsteparten af venstrefløjen har desværre indtaget det forkerte standpunkt. De forstår den syriske revolution som et valg kun mellem to muligheder – en meget forsimplet måde.

Yasser Munif: Selv venstrefløjen i Syrien, den arabiske venstrefløj, og den amerikanske og europæiske venstrefløj er splittet. De fleste forstår denne konflikt som en krig mellem på den ene side USA og (på den anden side) dem, som er imod USA – »anti-imperialister«, ifølge nogle, så det vil inkludere Hizbollah, Iran, Syrien, og de tror, at Syrien har hjulpet palæstinenserne og så videre. De har en meget indsnævret forståelse af den syriske historie, og hvor voldeligt det syriske regime har været i de sidste 40 år, og hvor mange gange det har forrådt den palæstinensiske kamp og så videre. Så på nogle måder omfavner disse venstreorienterede eller progressive folk faktisk Bush-doktrinen: enten/eller, hvor der ikke er plads til nuancer i dit synspunkt.

JN: Altså »enten er du med os eller imod os«?

Yasser Munif: Ja den tosidede, indsnævrede måde at se på revolutionen. Og jeg mener, at det er meget ødelæggende. Det sender det forkerte budskab til det syriske folk. Mange syrere tror, at venstrefløjen på grund af gammel vane er for regimet. Vi har for nylig set demonstrationer i New York og andre byer med folk, der demonstrerede mod krigen, men som også bar billeder af Assad.

JN: I Boston så jeg for eksempel den anden dag nogle billeder. Der var et prominent billede i The Boston Globe i en artikel mod protesterne, som fokuserede på en gruppe mennesker i mængden, som svingede med syriske flag, der var dekoreret med Assads billede midt i, og artiklen præsenterede hele demonstrationen ikke bare som at være imod et angreb på Syrien, men som en støtte til Assad. Men jeg ved fra kilder i nogle af de organisationer, der støttede den, at det ikke var det budskab, de forsøgte at få ud.

YM: Ganske rigtigt. Og venstrefløjen er den venstrefløj – (jeg ønsker ikke at generalisere) – den del af venstrefløjen, der er ved at miste sin troværdighed. Folk, enten i USA eller i den arabiske verden eller i Syrien får ikke nødvendigvis det budskab, at det faktisk er en protest mod krigen. De ser billedet af Assad og forstår, at det bare er propaganda og ikke i virkeligheden en protest mod krigen.

Jeg mener, at venstrefløjen virkelig har en opgave foran sig. Den må virkelig formulere en ny position, en mere sammenhængende position. Et standpunkt, hvor man på samme tid kan være imod krigen og også imod diktaturet. Og så længe de ikke gør det, tror jeg ikke, at de har nogen troværdighed. Mennesker i Syrien vil opfatte det næsten som »license to kill« fordi

Antikrigsdemonstrationer i Vesten bliver let opfattet som en støtte til Assad. Det er en stor opgave for venstrefløjen at forklare, at man på samme tid kan være imod krigen og diktaturet.

det syriske regime faktisk har vist disse demonstrationer på syrisk statsfjernsyn, for at vise hvor populært det er i Vesten, og at folk demonstrerer i gaderne i New York og andre byer, mens de viser disse billeder af Assad. Det syriske regime er ikke engang i stand til at arrangere sådanne demonstrationer eller møder i Syrien, så de var meget glade for at se dem dukke op mange steder. Og mange af de mennesker, der demonstrerer, ved i virkeligheden ikke noget om den virkelighed, mange syrere lever i, om deres kampe, deres daglige modstand, hvad det er, de forsøger at bygge op, og den kreativitet, der er i det, de gør.

Jeg mener, at man skal være meget ydmyg, når man tager til Syrien og ser hvad folk laver. Og jeg mener også, at det er racisme bare at benægte, at syrerne har nogen som helst andel i det, og sige at »det er alt sammen en sammensværgelse, som USA har planlagt siden begyndelsen, det er en sammensværgelse imod Assad« og så videre. Det vil sige, at syrerne ikke har deres egen dagsorden, at de ikke kan tænke selv, at de kan ikke lave en revolution og så videre. Og jeg mener, at det venstrefløjen begår er en stor fejltagelse.

JN: Jeg har den appel, som generalsekretæren for American Friends Services Committee [lokalkomite for fred og social retfærdighed i USA, på hvis radiostation dette interview blev bragt, SI-red] sendte til Præsidenten og Kongressen, hvor hun kræver – lad mig vide hvad du mener om det – men hvor hun kræver en fuld våbenembargo for alle parter i konflikten, at den eneste løsning i Syrien er en politisk løsning, og at vi presser på for (»vi« er AFSC, »vi« er befolkningen i USA), presser på for at yde fuld støtte til Lakhdar Ibrahimis, den fælles FN-Arabiske Liga udsending, bestræbelser på en hurtig indkaldelse af en Geneve II-konference, og at USA skulle stræbe efter et overgangsstyre, der bygger på de eksisterende

institutioner, frem for at udskifte dem, og ikke støde de folk fra sig, der har tjent i regeringen eller i hæren. Det er ledelsen af min organisation, der kommer med dette forslag til, hvad vi skal gøre herfra. Hvad mener du om det, og hvad synes du, at vi skal gøre? »Vi« er her den amerikanske befolkning, USA's venstrefløj.

Yasser Munif: Jeg mener, at det vigtigste, der er at gøre (for de progressive bevægelser og for folk, der virkelig bekymrer sig om den arabiske revolution, og som ønsker, at de kommer videre, som støtter dem og viser deres solidaritet), det er grundlæggende at afholde sig fra alliancer med forskellige stater, og i stedet opbygge en social bevægelse, der støtter den syriske befolkning.

» Folk er virkelig i gang med at skabe nye institutioner med nye ideer, de prøver at takle de allervanskeligste problemer og prøver at løse dem«

Og denne solidariske støtte kan antage mange forskellige former. Det kan være ved at rapportere: en ansvarlig journalist, som tager til Syrien og ser, hvad der sker på jorden, og som prøver at tage sit arbejde alvorligt. Og ikke bare rapporterer om magtkampe og de militære vinkler på revolutionen, fordi jeg mener, at det kun er toppen af isbjerget, den mest synlige del, men det er ikke den vigtigste del. Jeg mener, at det, der sker i Syrien, er meget mere end det. Der foregår mange revolutioner på alle niveauer: den politiske, den kulturelle, den sociale, den økonomiske. Folk er virkelig i gang med at skabe nye institutioner med nye ideer, de prøver at takle de allervanskeligste problemer og prøver at løse dem. Og det

er noget af det, man kan gøre.

Folk har brug for læger, de har brug for ingeniører, de har brug for alle slags aktivister, der kan hjælpe dem. Alle disse former for solidaritet, helt basalt gentage det folk har gjort i Palæstina: prøve at opbygge en global soldaritetsbevægelse, der overskrider den statscentrerede form for politik, der er foregået de sidste 30 måneder, som kun har drejet sig om regeringer og stater, og hære, og så videre.

Jeg tror, at det stærkeste budskab vi kan sende til den syriske befolkning: at opbygge en alternative social bevægelse, som er global, og som virkelig forstår kompleksiteten i den syriske revolution og ikke reducerer den til »jihadister« og »Al-Qaeda«, og som forstår, at der er forskellige lag. Progressive og venstre-

orienterede bør virkelig gå i brechen for den revolutionære side og ikke bare gentage fortællingen om »konspiration«, som bare reducerer det til det, vi har set i medierne.

Yasser Munif har talt og skrevet om Syrien i flere sammenhænge efter sit besøg, herunder et interview med forfatteren Nigel Gibson på hjemmesiden Jadaliyya.

Denne udskrift af radiointerviewet den 5. september på American Friends Service Committee er oversat fra International Viewpoint af Martin Mørch.

Brev til egyptiske revolutionære

AF REVOLUTIONÆRE SOCIALISTER

Vi bringer her nogle uddrag af »Brev til egyptiske revolutionære«
I denne lange udtalelse fremlægger Revolutionære Socialister i
Egypten deres vurdering af situationen i landet, efter at militæret
afsatte præsident Morsi og således afsluttede flere dages masse-
protester. Organisationen er helt uenig med de fleste liberale og
venstreorienterede, som har hilst militærets indgriben velkom-
men som en garant for revolutionens fortsættelse.

»Forfærdelige massakrer og voldelig undertrykkelse, en kæmpe eskalering af angrebene på egyptiske kristne og kirker, konsolideringen af den undertrykkende militærstat fortsætter. Dette er de væsentlige politiske udviklinger, vi har erfaret gennem de sidste få uger.«

Revolution eller militærkup?

»Efter at millioner gik på gaden for at vælte Mohamed Morsi, og al-Sisi bekendtgjorde, at Morsi var fjernet fra præsidentposten, har der været udbredt debat om, hvordan man skal karakterisere disse begivenheder. Var dette en revolution, som masserne stod bag, eller et militærkup for at fjerne præsidenten og etablere et militærdiktatur? Svaret på spørgsmålet om 'revolution eller kup' er afgørende for at udvikle en strategi for den egyptiske revolution for de kommende måneder og måske år.

De, som affærdiger indsatsen fra den gigantiske massebevægelse, som igangsatte den nye bølge i den egyptiske revolution, lukker øjnene for dens iboende modsætninger – og dermed også fra den egyptiske revolutions nye udfordringer og de muligheder, fremtiden kan bringe. Ikke overraskende lider de revolutionære, som affærdiger værdien af massernes indgriben – eller i hvert fald betragter den udelukkende som ofre for et kontra-revolutionært spil – i dag af en dyb frustration. Det sker som resultat af det, de kalder til-

bagetrækningen eller afslutningen på den egyptiske revolution og deres benægtelse af de muligheder, der findes.

De er heller ikke alene om at affærdige betydningen af massernes direkte indgriben for Morsis fald fra tronen, eller affærdige legitimiteten fra stemmeboksene, som faldt med Morsi. Næsten alle de kræfter, som forholder sig til den politiske situation i dag, inklusiv de internationale, affærdiger massernes rolle.

» Næsten alle de kræfter, som forholder sig til den politiske situation i dag, inklusiv de internationale, affærdiger massernes rolle«

Eneste undtagelse er den militære elite, som tidligere brændte fingrene på massebevægelsen og derfor ikke kunne ignorere eller overse den.«

Morsis fiasko

»Hæren vil helt sikkert gerne bestemme rammerne for den gigantiske massebevægelse, som krævede Morsis fald. Hæren ønsker at forhindre bevægelsen i at gå videre end den ramme, der hed 'Morsis fald', så den ikke bliver en alvorlig udfordring for regimet i dets helhed. Militærets egentlige mål var at få de millioner af mennesker, som fyldte og kontrollerede gaderne, til

at tage hjem så hurtigt som muligt og at standse bevægelsen ved den grænse, der handlede om at styrte statsoverhovedet og komme af med ham. Det mål var foreneligt med militærets interesser, efter Morsi mislykkedes med at stoppe revolutionen i den forvirring, der på grund af revolutionen havde spredt sig i den herskende klasse under hans ene år på magten.

For efter Morsis magtovertagelse sidste år, med USA's, militærelitens og store dele

af erhvervstoppens velsignelse, lykkedes det ham ikke at indfri den herskende classes mål om at standse den egyptiske revolution. Morsi så i starten ud til at være en bedre mulighed for størstedelen af den herskende klasse fordi han tog det neo-liberale projekt til sig og allierede sig med erhvervslivets interesser. Han havde ingen skrupler over en alliance med USA og var forsigtig med ikke at forstyrre den zionistiske stat. Vigtigst af alt havde han sin base i den største masseorganisation i Egypten – en organisation, som gør et stort græsrodsarbejde med hundredtusinder af medlemmer, sympatisører og støt-

Kravet om Morsis afgang blev fremført på talrige massedemonstrationer i dagene op til militærets indgreb. Her en demonstration i Alexandria.

ter. De ville være i stand til at absorbere folks vrede og overbevise masserne om det neo-liberale projekt og de ubarmhjerterige planer for nedskæringer, som følger med. Dermed kunne den herskende klasse undgå faren for et masseoprør under forsøget på at gøre noget ved den økonomiske krise – eller i det mindste formindske effekten for sig selv.

I stedet førte den økonomiske krise og Morsis mislykkede forsøg på at implementere revolutionens krav (eller mere præcist: hans udtalte forsøg på at udfordre disse krav og mål) til et fald i hans popularitet og i hans organisations popularitet. Og det i en sådan grad, at den herskende klasse og dets institutioner ikke længere kunne stole på ham i forhold til masserne.

Da det blev klart, at den folkelige vrede var vokset nok til at styrte Morsi, blev det nødvendigt for den mest magtfulde og sammentømrede institution i den herskende klasse – militæret – at gribe ind hurtigt for at stoppe massernes vrede og gennemføre deres krav. Det var nødvendigt at spille på en anden hest og omorganisere og forene de herskende klasser omkring nye ledere, der kunne fremstå som helte, der gennemførte det, som folket krævede, i en 'fælles front'.«

Hærens dilemma

»Hæren valgte at undgå ilden fra massebevægelsen, til trods for konsekvenserne.

Den besluttede at slå Morsi ud og på den måde berolige masserne og standse udviklingen af deres bevægelse. De valgte at slå til mod Broderskabet, som var mindre skræmmende end masserne. Hvad angår USAs administration og i mindre grad EU har de et langsigtet strategisk forhold til den egyptiske militærelite, som er i stand til at absorbere alle de spændinger, der måtte opstå på grund af Morsis fald. Altså, militæret gik i panik over udsigten til en massebevægelse, der slap løs fra sin snor. Den anden mulighed var brolagt med farer: Hvis hæren ikke styrtede Morsi, og bevægelsen udviklede sig i en mere radikal og dybere retning, ville den tillid, store dele af masserne viste hæren (en tillid, der blev født af mangel på andre kræfter, der effektivt kunne ordne Morsi) blive rystet. Det var en faktor, som ville kunne skubbe bevægelsen af sporet.

For at afslutte arbejdet med at inddæmme massebevægelsen udnævnte militæret en midlertidig præsident og en ny regering, så man havde et civilt ansigt udadtil. Målet var som det første at bevare al sin magt og sine privilegier og sin rolle som dem, der om nødvendigt kan intervenere med magt. For det andet var målet at færdiggøre kontra-revolutionens projekt på både politisk og økonomisk niveau. Det betød ikke, at militæret trak sig fra magten, men snarere det modsatte.«

Massebevægelsen

»Så vi har været vidne til den enorme protestbølge den 30. juni og de efterfølgende dage, og vi har set militæret sætte sig på revolutionen efter den 3. juli for at bremse udviklingen af massebevægelsen. Massebevægelsen kunne have udviklet sig videre og være blevet radikaliseret, især med de begyndende punktstrejker i det offentlige transportvæsen, i jernbanerne, i Mahalla og blandt funktionærer i Statsministeriet og flere andre steder.

Vi ser også, at den gamle herskende klasse kommer tilbage med fuld styrke med deres militære symboler og de gamle ledere, efter at Broderskabet er smidt ud af statsapparatet, for at militæret kan hjælpe den herskende klasse og de kontrarevolutionære kræfter med at opnå det, som Morsi ikke formåede: At stoppe revolutionen og en stadig mere selvbevidst massebevægelse, som ganske vist var fuld af modsætninger hvad angår bevidsthed og organisering. Det er uundgåeligt, at vi må forholde os til bevægelsen med dens modsætninger og udnytte de eksisterende muligheder til at forberede os på, at den egyptiske revolution vil komme til at skylle endnu kraftigere over landet.«

Broderskabets reaktion

»Stillet over for afsættelsen af Morsi forsøgte Broderskabet og deres islamistiske allierede at optrappe deres mobilisering i

» Masserne har på ægte vis gennemtruffet deres vilje og afsat to præsidenter og fire regeringer siden starten på revolutionen«

gaderne med sit-ins og demonstrationer for at genoprette den 'legitimitet' (som blev væltet af masserne), sammen med deres mislykkede projekt, som står i modsætning til revolutionens målsætninger. I denne proces har de mange steder i mange provinser begået afskyelige forbrydelser, som ikke kan tilgives, ligesom de har pisket en sekterisk retorik op og hidset folk op mod de kristne, som er blevet mål for deres vrede og har fået brændt deres kirker af. Som Revolutionære Socialister må vi vende os kategorisk mod denne aggression og mod ethvert angreb på de kristne i Egypten. Det er et principielt spørgsmål for os.

Vi er ganske klar over, at for Broderskabet er dette en kamp for overlevelse, og de vil ikke bare overgive sig. Parallelt med Broderskabets angreb og forbrydelser er de selv ofre for en voldelig undertrykkelse fra militæret og Indenrigsministeriet, som startede med massakren foran den Republikanske Gardes hovedkvarter og sluttede den barbariske rydning af protestlejren på al-Nahda-pladsen og Raba'a al-Adwiyya, for ikke at nævne drabet på tre af deres kvindelige medlemmer i Mansoura, osv.

Broderskabets forbrydelser har fået de fleste grupper på venstrefløjen til at indtage en ekstremt opportunistisk holdning og til at alliere sig med militæret og støtte den repressive stat, endda med gentagelser af den borgerlige presses løgne, og

fuldstændigt at forlade en revolutionær eller klassebaseret holdning. Dette perspektiv bygger på en katastrofal analyse, som anser de Muslimske Brødre og deres allierede for at være den egyptiske revolutions største fjende. Men selv om Broderskabet i en vis udstrækning udgør en fare, så er det i virkeligheden statens institutioner, som har monopol på midlerne til undertrykkelse, som udgør en langt større fare for revolutionen. Det kommer til udtryk nu, hvor den undertrykkende stat vender tilbage i al sin brutalitet, i den diktatoriske Grundlovserklæring, i udnævnelsen af provins-guvernører fra militæret og politiet og det gamle regime, i angrebet på de strejkende stålarbejdere i Suez, osv.«

Kontrarevolution

»I dag bliver vi mødt med en del angreb, fordi vi fordømmer myndighedernes vold mod islamisterne, og fordi vi angriber Al-Sisi for at være leder af kontrarevolutionen. Men det får os ikke til at opgave vores holdning i retning af at 'afveje' vores angreb på militæret og islamisterne, som om der var en ligevægt mellem dem i forhold til den fare, de udgør for revolutionen. Vi er i en proces med en omfattende og gennemgribende kontrarevolution, og knusningen af de Muslimske brødres sit-ins og protester er kun det første skridt. Vi vil ikke vakle i vores resolute modstand mod militæret og deres skrappe undertryk-

kelse. 'Balance' mellem de to parter ville kun afspejle en tøven og ubeslutsomhed i stedet for at indtage en klar og modig holdning mod den undertrykkende stat. Vi kan ikke lukke munden over for militærets massakrer, som har dræbt dusinvis af islamister, og vi kan ikke støtte staten i dens knusning af deres sit-ins. Ej heller kan vi stoppe med at gøre opmærksom på militærets forbrydelser, advare mod Indenrigsministeriet og kræve retsforfølgelse af deres forbrydere ved enhver given lejlighed. Ligeledes må vi advare mod, at Mubaraks stat og dens undertrykkende institutioner vender tilbage, og rette vores angreb mod denne.«

Nationalistisk stemning

»Staten mobiliserer næsten alle sine politiske kræfter og (tidligere) revolutionære kræfter bag sig, og brede dele af masserne, med det formål at konfrontere det Muslimske Broderskab og den islamiske alliance omkring dem. I det, de kalder 'krig mod terror', gejer de en modbydelig nationalistisk stemning op, og påstår, at 'ingen lyd er højere end lyden fra kamp' for at undertrykke og afspore revolutionens krav.

Hvad angår 'eksklusion' (fra den politiske proces) og 'forsoning' kan Revolutionære Socialister ikke indtage en holdning til dette isoleret fra folkestemningen – trods de kraftige interne

Militærets indgriben fremkaldte store protestdemonstrationer fra Morsis tilhængere

modsigelser. Denne stemning hos masserne vil ikke acceptere en forsoning med det Muslimske broderskab. Som vi sagde i en af vores udtalelser, 'at slå på tromme for forsoning betyder at ligestille morder og offer, hvilket er helt uacceptabelt, uden at stille martyrerne morderne, alle martyrerne, og dem, der ophidser til vold, for en retfærdig domstol.' Hvis masserne, under indflydelse fra medierne og den borgerlige propaganda, ønsker at ekskludere broderskabet, og samtidig ser bort fra elementer fra det gamle regime og militæret, så må vi også angribe, at det gamle regimes støtter og Mubaraks stat vendte tilbage under Al-Sisis banner. Alle er de fjender af den egyptiske revolution og dens fremtidsprojekt, og Al-Sisi er i enhver henseende meget farligere end [leder af broderskabet] Muhammed al-Beltagi.

Under disse omstændigheder må vi direkte og uden nogen tøven rejse parolen om 'Ned med militærregimet ... nej til at få feloul [det gamle regimes støtter] tilbage ... nej til det Muslimske Broderskab.'⁶

Et falsk billede

»Alliancen mellem det gamle regime og de liberale medier med sikkerhedstjenesterne, militæret og Indenrigsministeriet har til en vis grad formået at påvirke masserne ved at fremstille et falsk billede af

et neutralt militær og indenrigsministerium, som bliver portrætteret som forenet med folket mod Morsi, Broderskabet og deres islamistiske allierede, i et forsøg på at slette statens forbrydelser med mord og tortur fra massernes hukommelse.

Mange politiske kræfter, især den opportunistiske Nationale Frelserfront, Tamarod-kampagnen og den Folkelige Strømning, har spillet en særdeles opportunistisk og beskiddet rolle ved at pynte på dette billede gennem deres opfordringer til 'enhed i rækkerne'. De lovpriser hæren og de statslige institutioners nationale rolle som dem, der kommer folkets krav i møde for at gøre op med broderskabets regime, som de anså for at være den største og eneste trussel mod revolutionen. Men dette perspektiv udgør kun en tynd skal omkring massernes bevidsthed. Det er ganske vist en solid skal, og næsten alle partier arbejder på at gøre den endnu stærkere, men nedenunder ligger en ægte bevidsthed om revolutionens krav og dens målsætninger om brød, frihed og social retfærdighed.

Vi må ikke glemme, at midt i disse bevidsthedsmæssige modsætninger har store dele af masserne en udstrakt selvtilid, trods alle forstyrrelser og tågen med 'krig mod terror'. Masserne har på ægte vis gennemtruffet deres vilje og afsat to præsidenter og fire regeringer siden starten på revolutionen. Selvtilliden, som

ligger under skallen af modsætningsfuld bevidsthed, i det, der fik masserne til at stå op imod Morsi i første omgang, og det er også dette, som får nogen til gradvist at forberede sig på at gøre kampen færdig mod den nye regering, fordi det vil blive mere og mere tydeligt, at dens økonomiske og politiske program står i modsætning til massernes krav. Dette til trods for et vist håb blandt nogle dele af masserne om, at regeringen vil imødekomme revolutionens krav.

På nuværende tidspunkt må vi finde enhver tænkelig vej til at nå den ægte kerne af bevidsthed hos de fattige og arbejderne. Det er i deres grundlæggende interesse at fortsætte revolutionen og gennemføre dens krav. Vi må fortsat understrege det gigantiske potentiale, som masserne demonstrerede i bølgen fra 30. juni og de tidligere revolutionsbølger ved at udbrede de sande krav fra den egyptiske revolution og mobilisere for dem i alle provinser og på alle arbejdspladser. Men dette kan ikke og skal ikke få os til at skjule eller udskyde andre dele af vores politik og principper for at nyde den midlertidige, tætte støtte fra masserne bag vores retorik og vores paroler.«

Fortsat kamp mod militærstyret

»At undervurdere tilbagekomsten af Mubaraks stat og den militære undertrykkelse er ekstremt farligt. Mubaraks stat,

En demonstrant fremviser en blodig T-shirt. Et resultat af et af militærets mange angreb på tilhængere af Det Muslimske Broderskab

som – det er rigtigt – ikke forsvandt fra scenen efter revolutionens begyndelse, kommer i dag tilbage med fuld kraft, frigjort fra interne kriser, og med støtte fra brede dele af masserne. Det er denne situation, som tvinger os til at gå til angreb, umiddelbart mod denne stat, som ikke vil vente længe, før den retter angreb mod alle, som forsvarer revolutionens krav.

» Men selv om Broderskabet i en vis udstrækning udgør en fare, så er det i virkeligheden statens institutioner, som har monopol på midlerne til undertrykkelse, som udgør en langt større fare for revolutionen«

Vores principielle holdning kan betyde, at vi midlertidigt bliver isolerede i forhold til masserne. Vores budskab vil ikke i almindelighed finde bred opbakning blandt masserne, trods alle vores anstrengelser for at være til stede og lave aktiviteter på arbejdspladserne, universiteterne og de lokale boligområder. Denne isolering begyndte i realiteten allerede før 30. juni, som et resultat af vores principielle holdning til militæret, det gamle regime og Broderskabet. Men vi må ikke tillade os selv at forfalde til nogen form for frustration, for så længe

modsætningerne fortsætter i bevidstheden hos masserne, og i deres evne til at organisere sig, så vil massebevægelsen forblive en motor, som kan blive påvirket af mange faktorer på kryds og tværs, som vil tvinge den til at gå videre ad snørklede veje og ikke konstant langs en lige linje. Det reelle indhold i det undertrykkende regime, som nu er ved magten, vil blive afsløret i massernes øjne, som grad-

vist vil begynde at kæmpe mod det.

Dette betyder ikke en fuldstændig isolation og adskillelse fra masserne, eftersom der er titusinder af revolutionære unge, som kæmpede indædt mod militæret i bølgerne fra den egyptiske revolution, og som kæmpede videre mod Morsis regime. Deres erindring er stadig rodfæstet i revolutionære principper, de har ikke så mange modsætninger i deres bevidsthed, og de satser ikke på de statslige institutioner, især ikke militæret, kontrarevolutionens ryggrad. De vil finde Revolutionære Socialisters holdning

attraktiv, i lyset af de politiske kræfters storstilede skifte over til at støtte militæret og den regering, det har indsat. Ud fra dette synspunkt er situationen bedre, end den var før den 11. februar 2011, hvor det i måneder kun var Revolutionære Socialister og enkelte aktivister, som ville sige Militærrådet imod.

I de kommende uger og måneder har vi muligheden for at tiltrække og vinde nogle af disse revolutionære og styrke vores kræfter, for at spille en mere aktiv og stabil rolle i revolutionens næste bølger. Men samtidig ønsker vi også at inddrage arbejdere og de fattige, som lavede revolutionen og deltog i den sidste bølge fra den 30. juni for revolutionens mål, som aldrig blev gennemført. Her er det af allerstørste vigtighed at genoplive projektet om den Revolutionære front med principfaste partier, som hverken flyder over i armene på staten og den nye regering, eller allierer sig med islamisterne mod staten, men som står for et program med kravene fra revolutionen og dens målsætninger.«

Udtalelsen er oversat fra internationalviewpoint.org af Bodil Olsen og Karina Skov og kan læses i sin helhed på www.socialistiskinformation.dk.

Internationale Noter

Katalonien

1.6 millioner demonstrerer for selvstændighed.

Onsdag den 11. september dannede 1,6 millioner katalanere en 400 km lang menneskekæde kaldet »Via Catalana« (Den katalanske vej). De mange deltagere krævede en folkeafstemning om Kataloniens selvstændighed og løsrivelse fra Spanien.

Menneskekæden, strakte sig langs den antikke romerske vej »Via Augusta«, fra den franske grænse i nord til grænsen mod Valencia i syd. Alle deltagerne var iklædt de katalanske farver gul og rød.

Kæden var arrangeret af organisationen »Den Katalanske Nationalforsamling«, ANC, der også stod bag demonstrationerne på den katalanske nationaldag den 11. september sidste år (omtalt i SI nr. 243). Dengang demonstrerede 2 millioner i Barcelona.

Succesen har fået den højrenationale, katalanske mindretalsregering, ledet af CiU (Convergència i Unió) til at sætte yderligere skub i planerne om en folkeafstemning i 2014. Store dele af venstrefløjen støtter kravet om katalansk selvstændighed.

læs mere: <http://links.org.au/node/3520>

Spanien:

Baleारiske lærere i strejke

6000 lærere på de Baleariske øer (Mallorca, Menorca, Ibiza og Formentera) gik i strejke den 16. september. Anledningen er ikke mindre end to reformer, der har skabt problemer for skolerne på Balearerne.

Den ene er en skolereform, som har skabt voldsomme protester i hele Spanien. På Balearerne vil reformen betyde voldsomme forringelser med nedlæggelse af ikke mindre end 1000 lærerstillinger i folkeskoler og gymnasier. Samtidig øges lærerne arbejdsuge fra 35 til 37,5 timer.

Kravet om katalansk selvstændighed har fået yderligere vind i sejlene med menneskekæden den 11. september i år.

Derudover vil lokalregeringen gennemføre en reform af sprogundervisningen, der forringer den særstatus, som den lokale version af katalansk har haft i det baleariske uddannelsessystem.

Lærerne har mødt stor opbakning. F.eks. fra universitetslærerne, men også fra gymnasieelever, der har fået konfiskeret mobiltelefoner af politiet og blevet truet med udsmidning fra skolen for at bære de katalanske gule og røde farver.

Polen

Masseprotest mod Tusk

Lørdag den 14. september demonstrerede over 100.000 polske arbejdere i Warszawa i protest mod den højreorienterede regering ledet af Donald Tusk. Folk er utilfredse med regeringens politik og den økonomiske nedtur.

Protesterne var led i en 4-dages aktion i forskellige byer, indkaldt af de største fagforbund, og kulminerede i demonstrationen om lørdagen, som især var vendt mod den nyligt vedtagne lov om et fleksibelt arbejdsmarked, som afskaffer 8-timersdagen og angriber de faglige organisationers forhandlingsret. Loven åbner op for en arbejdsuge på 78 timer, som kan aftales individuelt eller med en repræsentant for »arbejdspladskomiteer«, hvilket i praksis betyder gule fagforeninger oprettet af arbejdsgiverne.

Tyskland

Die Linke blev tredjestørst

Valget til den tyske Forbundsdag 13. september endte med en stor sejr til Angela Merkels borgerlige CDU/CSU, men i skrivende stund er der ikke dannet nogen ny regering, da Socialdemokraterne (SPD), De Grønne og Die Linke har et flertal af mandaterne. Da SPD udelukker samarbejde med Die Linke, er en stor koalition mellem SPD og Merkel den mest sandsynlige udgang.

Die Linke blev Tysklands tredjestørste parti i Forbundsdagen med 8,6 procent. I 2009 fik partiet 11,9 procent, men selv om der er tale om en nedgang på 3,3 procent, kan man ikke tale om nederlag. Tværtimod, eftersom partiet i meningsmålinger kom under 6 procent i foråret 2012 og tabte alle delstatsvalg i den vestlige del af landet derefter. Ved delstatsvalget i Hessen, som fandt sted samtidig med valget til Forbundsdagen, lykkedes det at komme over spærregrensen på 5 procent, og i det hele taget ligger Die Linke nu over spærregrensen i den vestlige del af Tyskland, hvor partiet traditionelt står betydeligt svagere end i Øst.

For partiet er der således tale om en konsolidering og vælgermæssig fremgang, efter en valgkamp, hvor krav om sociale forbedringer, demokratiske og antimilitaristiske temaer stod i centrum, uden at partiet præsenterede et klart og samlet anti-kapitalistisk alternativ.

Der var indkaldt til protestdemonstrationer i hele Polen 11- 14. September

Regeringen svigter igen et opgør med VKO-politikken

AF SAP'S FORRETNINGSUDVALG

I tirsdags landede aftalen om Togfond DK, der skal finansiere elektrificering af jernbanenettet og hurtigere tog ved nye skatter på Nordsøolien. Selvom aftalen samlet set sikrer øget beskatning af olie og gas i Nordsøen, er den sindbilledet på det svigt, som S-R-SF regeringen har vist, når det kommer til at gøre op med VK-regeringens værste synder. Aftalen cementerer billedet af en regering, der har lagt sig i VK-regeringens sorte spor.

Aftalen, som blev indgået af regeringen, Enhedslisten og Dansk Folkeparti, øger nemlig udelukkende beskatningen af de selskaber, som har tilladelse til udvinding af olie og gas uden for den såkaldte eneretsbevilling. Beskatningen af disse bliver med aftalen »harmoniseret« med de regler, der gælder for selskaber inden for eneretsbevillingen, nemlig selskaberne i Dansk Undergrundsconsortium (DUC). Selskaberne i DUC – Mærsk, Shell m.fl. – som står for langt størsteparten af udvindingen, skal ikke betale en krone mere i skat..

Forhistorien er, at den borgerlige regering med Nordsø-aftalen fra 2003 dels havde givet Mærsk og co. en horribelt lempelig beskatning af udvindingen, dels også havde forsøgt at forhindre fremtidige Folketing i at ændre på beskatningen: En såkaldt »kompensationsklausul« lover selskaberne »erstatning«, hvis et nyt flertal skulle driste sig til at hæve skatten inden for de kommende 40 år! Denne aftale stemte både S og SF (og selvfølgelig Enhedslisten!) imod – mens R stemte for, angiveligt under indtrykket af, at staten alligevel havde flere muligheder for at genåbne aftalen.

Under pres fra bl.a. Concito og Det Økonomiske Råd fremstod det fra starten som en bunden opgave for den nye S-R-SF-regering at ændre netop denne aftale med DUC. Ikke blot fordi aftalen fremstod sjusket. Men fordi det simpelthen væltede frem med eksempler på aftalens skandaløse konsekvenser.

Et hemmeligt papir fra Shell afslørede således i 2012, at 2003-aftalen havde medført et langt mindre provenu, end den daværende regering havde påstået. Både fordi olieprisen steg, og fordi VK-regeringen havde sat selskabsskatten ned med 5 procentpoint fra 30 til 25 pct. i årene efter 2003.

De økonomiske Vismænd har siden 2008 peget på en »overnormal profit« på olie- og gasudvindingen i Nordsøen, som gav rådet anledning til spekulationer om skat på overnormal profit. Sagen var nemlig den, at selskaberne i Nordsøen havde en profitrate før skat på 60 pct. og efter skat på mellem 25 og 30 pct. Det er seks gange højere end den gennemsnitlige profitrate i ikke-finansielle virksomheder!

Samme konklusion blev nået ved serviceeftersynet i marts 2013. Men forinden var kæden sprunget af for regeringen. Allerede i februar 2013, i forbindelse med Vækstplan DK, annoncerede regeringen, at den ikke ville røre ved Nordsø-aftalen. Til gengæld skulle selskaberne i Nordsøen ikke have gavn af den sænkelse af selskabsskatten med 3 procentpoint, som Vækstplan DK indeholdt. Regeringen opgav dermed på forhånd at tage kampen op mod DUC-firmaerne – selv om adskillige jurister pegede på muligheder for at tvinge dem i knæ, bl.a. ud fra argumenter

om at en aftale, der sætter Folketingets ret til skatteudskrivning ud af kraft, strider mod Grundloven.

Som et plaster på såret spillede regeringen så i stedet ud med Togfonden. Som skulle finansieres af øget beskatning af selskaberne uden for eneretsbevillingen, som ind til nu har været underlagt en endnu mere paradisk beskatning end DUC-selskaberne.

Og her er vi så fremme ved den indgåede aftale. En flad fornemmelse, men umiddelbart lige til at køre hjem med Enhedslisten – det er jo trods alt en forbedring, at et åbenlyst skattehul bliver lukket for selskaberne uden for eneretsbevillingen.

Men som om opgivelsen af kampen mod foræringen af milliarder til Mærsk og co ikke var nok, så blev ambitionsniveaet sænket yderligere, da regeringen som oplæg til forhandlingen af aftalen valgte at tage udgangspunkt i den mest lempelige af de to beskatningsmodeller, som udvalget bag serviceeftersynet foreslog. Dette gav 6 mia. mindre til statskassen. Siden er der i forhandlingerne, for at føje Dansk Folkeparti, givet endnu et nedslag i prisen til olieselskaberne på 600 mio. kr.

Tilbage er – iflg. modellerne – sølle 28,5 mia.kr. i alt, som forventes at havne i statskassen inden Nordsøen er tømt for olie om måske 30 år. I gennemsnit mindre end en milliard om året.

Dette beløb skulle lige række til elektrificering af det danske jernbanenet – og til forbedringer af hovedsporene, så man kan køre hurtigere og f.eks. komme fra Odense til København på en time. »Et historisk løft«, kalder transportministe-

ren det og taler videre om at »sikre en bæredygtig og grøn transport i Danmark«. Store ord, når det bare handler om omsider at gennemføre den elektrificering af tognettet, som de fleste vesteuropæiske lande har overstået for mange år siden – og om at sikre voldsomt høje hastigheder på jernbanenettet, hvilket nok er den mindst miljøvenlige måde at flytte flere bilister over i togene på. At togfonden – bortset fra finansieringen – nyder bred støtte fra de borgerlige partier, siger noget om, at den ikke just sikrer en grøn revolution af transportsystemet i Danmark.

Indtrykket af »Aftale om harmonisering af beskatningen i Nordsøen mellem regeringen, Enhedslisten og Dansk Folkeparti«

er altså det sædvanligt sørgelige. Næmlich indtrykket af en regering, som fortsætter ufortrødent i VK-regeringens sorte spor. Frem for at få en sejr i hus, som kunne give troen tilbage på, at denne regering faktisk ville en anden kurs, så har aftalen cementeret regeringens borgerlige kurs. Den har stillet sig tilfreds med at lukke et åbenlyst skattehul, og til gengæld accepteret at fortsætte med et system, som forærer milliarder af kroner til storkapitalen. Aftalen er et skoleeksempel på regeringens evne til at vende en mulig vindingsag til en skuffelse.

SAPs forretningsudvalg, 21. september 2013.

Regeringen har valgt den mest uambitiøse model, når det gælder beskatning af nordsøolien fra selskaberne udenfor eneretsbevillingen.

Foto: flickr.com

UNGE MÅ OVERBEVISE

AF SVEND VESTERGAARD JENSEN

Rekordlav valgdeltagelse i det kommende kommunalvalg den 19. november synes en realitet. Især blandt unge er tendensen klar.

Kun 35 procent af de 17-24 årige er helt sikre på, at de vil stemme til november, viser en undersøgelse, som kommunernes nyhedsbrev Momentum offentliggjorde for nogle uger siden. For hele befolkningen er tallet 61 procent.

Hvorfor bruger unge ikke denne mulighed for at forandre tingenes tilstand - også for dem selv? Hvad er forklaringen, og hvad kan venstrefløjen gøre for at få unge til at stemme og stemme på dem? Unge har jo en hel klar interesse i kommunalpolitik, da nogle af deres sociale behov

bestemmes på det kommunale niveau, såsom ungdomsboliger, fritidsaktiviteter, brugerstyrede ungdomshuse, kultur, idræt, praktikpladser, arbejde. Med andre ord handler kommunalpolitik også om unges vilkår, ligeså godt som alle andres.

Det er kommunerne, der står for mange af de opgaver, der er til debat. Men fornemmelsen hos unge - og med god ret - er, at politikken bestemmes i Folketinget. At politikken i kommunerne kan ændres, synes låst på forhånd. En undersøgelse, som YouGov har lavet, viste at kun halvdelen af de 18-29 årige kendte navnet på

borgmesteren i den kommune, de bor i. For de 60-74 årige gælder det 91 procent.

Relevant for unge

Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF) erkender også, at unges interesser for lokalpolitik er meget begrænset. Til gengæld siger DUFs formand, Signe Bo, at unge har et stort samfundsmæssigt engagement, som oftest ses i forhold til de store globale dagsordenener, såsom klimaforandringer og fattigdom.

Der er tale om modsatrettede tendenser. Unge deltager i demonstrationer og ytrer

Mange unge har et stort samfundsmæssigt engagement. Alligevel er stemmeprocenten til kommunal- og regionsvalg lav blandt de 17-24 årige

UNGE

sig på Facebook. Men at stemme til kommunalvalget synes mindre interessant.

Til Socialistisk Information siger gymnasieelev fra Skive Gymnasium, Karen Katrine Sieg Mørch, som er 18 år og må stemme den 19. november:

»Mange synes ikke, det er relevant. Det gør ingen forskel. Politik er kedelig. Mange unge sætter sig sikkert heller ikke ind i de kommunalpolitiske problemstillinger. Men for nogle unge er kommunalpolitik mere vedkommende end for andre, fx hvis man ikke har et arbejde og ikke er kommet i gang med en ungdomsuddan-

nelse. For de unge er det vigtigt, at kommunerne vejleder unge, så de kommer i gang«

Karen Katrine fortsætter:

»Mange unge ser sikkert ikke sammenhængen med politikken i Folketinget. Selv hører jeg næsten intet om kommunalpolitik der, hvor jeg er. Men som gymnasieelev har jeg jo heller ikke et direkte behov for kommunal indsats. Jeg stemmer naturligvis til kommunalvalget til november, og det gør jeg ud fra de politiske holdninger, jeg har«.

På det seneste landsmøde i Socialistisk Ungdoms Front (SUF) blev der fokuseret på »ungdommens krav«. Nogle af disse krav bør stilles til kommunerne. SUF deltager rundt om i landet sammen med Enhedslisten for at styrke liste Ø og fremme kampen for ungdommens krav. Aktiviteterne her skal både bruges til at øge aktivitetsniveauet for SUF i den aktuelle klassekamp og til at styrke venstrefløjen parlamentarisk, som organisationen udtaler.

Ung til ung

Socialistisk Information har snakket med Malte Bang, der er Jyllandssekretær for SUF, om at få unge til at stemme og på liste Ø, som SUF bakker op om:

»Vi står stærkt blandt unge, og vi skal have unge til at stemme. Det vigtigste er det, vi kalder 'ung til ung'. Unge lytter ikke til borgmestertypen, der bare siger, hvad de vil gøre for unge. Vi må snakke med folk om, hvorfor kommunalvalg vedrører os. Få indflydelse, flytte nogle ting og at stemme er det første skridt til at tage stilling. Involvering, mere engagement, og

her har vi gode erfaringer fra jobpatruljen, hvor det er 'ung til ung' – i stedet for ældre fagforeningsfolk, der møder unge. Her snakker unge med unge om faglige rettigheder, hvad er dine problemer, osv.«

»Og hvor møder vi unge? Der, hvor de er. De kommer ikke til paneldebatter. Unge kommer der, hvor de kommer i forvejen, det vil sige uddannelsesstederne. Det er det centrale, fordi det er her, de er. Det starter her, og her kan de nås. Skal vi møde de andre – dem der står udenfor, er det sværere i valgkampen. De skal nås på en anden måde med et formål, vi så må definere«.

Alle partier og lokale lister forsøger naturligvis at få unge til at stemme og stemme på dem. Men der er også dem, forsøger at få vælgere til ikke at stemme, at boykotte de parlamentariske valg. Det gælder f.eks. den islamistiske organisation, Hizb ut-Tahrir, der kører en systematisk kampagne i boligområder, hvor etniske mindretal udgør store dele af den lokale befolkning. Det gælder især om at få unge til ikke at stemme og blande sig i »skaberens værk«. Løbesedler bliver delt ud i såkaldt belastede boligområder.

I valgkampen vil venstrefløjen blive konfronteret med sådanne positioner, og må ubetinget forsvare de demokratiske rettigheder og praktisere dem. Det er ikke mindst blandt unge, denne kamp foregår, da Hizb ut-Tahrirs medlemmer er unge. Også her er »ung til ung« vigtig, da unge må overbevise dem, der har tænkt sig at boykotte, til i stedet at bruge deres stemme - og helst for at styrke den liste, Enhedslisten og SUF er fælles om - liste Ø.

Dannelsen af Fjerde Internationale

Fjerde Internationale blev dannet i september 1938, på et møde i Paris afholdt i al hemmelighed. De revolutionære frygtede forfølgelse fra både det franske politi, fascistiske bander og især Stalins agenter, som havde likvideret flere af Trotskij's nærmeste medarbejdere. Hvad står Fjerde Internationale for i dag – 75 år efter?

Vores er den Fjerde Internationale. Den fjerde, eller »trotskistiske«, fordi de tre andre forsvandt – enten fordi de kapitulerede politisk, eller fordi brød organisatorisk sammen.

Så langt så godt. Men i virkeligheden har Fjerde Internationale et langt bredere historisk, teoretisk og praktisk grundlag.

Vi bygger på traditioner fra den socialistiske venstrefløj, der eksisterede før Første Verdenskrig, og den demokratiske kommunistiske venstrefløj, der eksisterede bagefter. Hvis historiske referencer hjælper med at forstå, hvem vi er, så identificerer vi os med Karl Marx, Friedrich Engels, Rosa Luxemburg, Lenin og Trotskij. Plus mange andre, der har beriget vores analyse og teoretiske arbejde: Tchernichevsky, Plekhanov, Hilferding, Otto Bauer, Gramsci, Georg Lukacs, Pannekoek, Alexandra Kollontaj, Che Guevara, og vores ledende kammerat Ernest Mandel, som døde i 1995.

Naturligvis kan man kun opbygge organisationer, der kan kæmpe for en socialistisk revolution, ved at slå rødder i hvert enkelt land og trække på de bedste traditioner fra alle strømninger i den lokale arbejderbevægelse.

Det betyder også at deltage i og lære af de vigtigste revolutionære erfaringer i dette århundrede: castroismen, maoismen, sandinismen, revolutionær populisme, befrielsesteologi, og andre.

Åben, kritisk marxisme

Fjerde Internationale er kendetegnet ved en åben, kritisk tilgang til marxistisk teori. Som et resultat heraf har vi lært og fornyet os for at tackle de økonomiske, sociale, politiske og kulturelle forandringer, der har ændret verden gennem de seneste 20 år.

Vi lever i en verden, der bygger på udbytning og undertrykkelse, ulighed og social uretfærdighed. Mindre end nogensinde kan »klassekamp« reduceres til en forsimplet konfrontation mellem arbejde og kapital inde på arbejdspladsen. Det gælder under alle omstændigheder, når arbejderklassen, som den eneste sociale kraft med evnen til at vælte kapitalismen og lede hele samfundet i retning af frigørelse, udfordrer kapitalens magt. Men mere end nogensinde arbejder den proletariske bevægelse sammen med andre sociale bevægelser: feministiske, økologiske, forkæmpere for global retfærdighed, anti-racister, multi-etniske, kulturelle og videnskabelige organisationer. Bevægelser for lige rettigheder, mod racemæssig, seksuel og national diskrimination.

Bevægelser, som alle konfronterer den generelle markedsgørelse af livet, som devaluerer ting, mennesker, ideer og værdier.

Fjerde Internationale blev født i 1930'erne, på det mørkeste tidspunkt i det 20. århundrede. Stalinismen havde taget magten i Sovjetunionen og i alle de kommunistiske partier i udlandet. Fascistiske eller autoritære regimer var ved magten i Italien, Portugal, Tyskland, Spanien og Frankrig. En militaristisk, krigsliderlig bølge skyllede gennem de socialistiske og socialdemokratiske partier. Alt dette førte til en frygtelig verdenskrig.

Klar modstand

Fjerde Internationale anerkendte denne situation og kæmpede imod. Vi led mange ofre, fordi vi aldrig gik på kompromis med magthaverne: hverken det despotiske sovjetiske bureaukrati, eller den vestlige kapitalisme, hvad enten den optrådte i

sin fascistiske eller demokratiske variant. Vi holdt fast i vores dobbelte motto. Det demokratiske: »Arbejderklassens frigørelse vil være en opgave for arbejderne selv«, og det internationalistiske: »Socialismen er international, eller der vil ikke være nogen socialisme.«

I dag er Fjerde Internationale til stede i over 40 lande. Ikke på grund af nostalgiske hensyn, men ud fra en aktivistisk, politisk overbevisning. Hvor der er udbytning og undertrykkelse, vil der være modstand og kamp. Disse permanente kampe får deres fulde kraft, når de bærer perspektivet om en socialistisk frigørelse af menneskeheden. De vil have en chance for at lykkes, hvis og når de mest bevidste og energiske aktivister forener sig i et revolutionært socialistisk parti, der diskuterer, reflekterer, handler og slår rødder.

Stalinismen er forsvundet, og Socialdemokratiet er gået over til neo-liberalismen. Dette efterlader et stort rum til venstre. For at udfylde dette rum og få fremgang har vi brug for praktisk samarbejde og direkte debat mellem alle anti-kapitalistiske strømninger, på trods af deres forskellige historiske oprindelse, historie og politiske kulturer. Et sådant samarbejde er muligt og absolut nødvendigt. I denne ikke-sekteriske, radikale ånd af enhed forbereder Fjerde Internationale sig på morgendagens kampe. Gå med i kampen!

Denne præsentation er oversat fra webmagasinet International Viewpoint, som udgives af Fjerde Internationale.

Helt sikkert med næste år!

AF ASTRID VANG HANSEN

Årets internationale Socialistiske Ungdomslejr blev afholdt i Grækenland. 420 unge, fra 20 forskellige lande, deltog i lejren. Cecilia Juhler-Toxværd var med på lejren for første gang og fortæller her om sine oplevelser.

Cecilia Juhler-Toxværd, deltog i sommerens internationale ungdomslejr
Foto: Pia Funder

Hvorfor valgte du at tage med på International Socialistisk Ungdomslejr (ISUL)?

Jeg havde hørt fra andre at det var sjovt og lærerigt at tage med på ungdomslejr. Desuden har jeg i det sidste år overvejet at søge om optagelse i SAP. Derfor ville jeg gerne lære mere om Fjerde Internationales politik og opleve det fællesskab, som lejren er. Derudover tænkte jeg, at jeg kunne få nogle flere perspektiver på forskellige politiske emner. Og så ville jeg også gerne lære de unge SAP'ere i den danske delegation bedre at kende.

Hvad var det bedste ved lejren?

Oplevelsen af at mødes og diskutere politik med kammerater fra andre lande. Særligt de små diskussioner udenfor programmet i pauserne og om aftenen. F.eks. sad jeg en eftermiddag nede i floden og diskuterede med en canadier, hvordan Legos produktserier er sexistiske og fastholder kønsroller. Det er spændende at diskutere den slags emner med kammerater, der har deres udgangspunkt i et andet land. En anden dag snakkede jeg med nogle kammerater fra Argentina og Irland om abortlovgivning. Vi snakkede om de markante forskelle, der er mellem landene, og jeg blev desuden inviteret til Irland. Et tilbud, jeg har tænkt mig at tage imod. Det gav en følelse af at få et nyt internationalt perspektiv på forskellige emner, samtidig

med at man har fælles politiske mål og solidaritet med hinandens kampe.

Hvilket politisk tema var mest interessant?

Feminisme! Den første dag på lejren havde den danske delegation ansvar for at organisere feministisk selvforsvar på kvindepladsen. Det gav en fantastisk gejst og et sammenhold mellem kvinderne på lejren. Hele lejren igennem kom der kvinder fra de andre lande hen til mig og sagde, at de syntes, det havde været virkelig fedt og gerne ville bruge det, vi havde lært dem og lære endnu mere. Desuden var dagen med temaet »bekæmp patriarkatets undertrykkelse« virkelig spændende. Aftenens rally på den dag gjorde stort indtryk. Især var talen fra den irske kammerat, som handlede om den absurde irske abortlovgivning, meget tankevækkende. Efterfølgende var der kvindefest, hvor jeg især snakkede med nogle af de danske kvinder om, hvordan vi kan styrke kvinderne i Enhedslisten – f.eks. i forhold til årsmøderne, hvor det mest er mænd, der taler. Vi snakkede om, at man kunne afholde en kvindekonference inden årsmødet for at styrke kvindernes deltagelse.

Udover feminisme-debatterne, var der så andre emner på lejren, der gjorde indtryk?

På temadagen om antiracisme og antifascisme var jeg med til at holde en workshop sammen med nogle franske

Der skete hele tiden noget på lejren, selvom det virker afslappet er der stadig gang i aktiviteter.

Foto: Cecilia Juhler-Toxværd

kammerater fra Gauche Anticapitaliste, hvor vi diskuterede de højrepopulistiske partiers fremgang. Det var spændende (og skræmmende) at snakke om parallelterne imellem Dansk Folkeparti og Front Nationale. Denne type partier er et voksende problem i Europa, og vi kan lære meget af at dele erfaringer på tværs af grænser om, hvordan vi bekæmper denne udvikling. Jeg diskuterede i det hele taget emnet løbende igennem lejren. Flere aftener snakkede jeg med franske kammerater om netop dette tema.

Hvad var knap så godt ved lejren?

Jeg havde en virkelig god oplevelse og så meget positivt på det hele. Men jeg synes, at programmet var hårdt. Hvis jeg skal være ærlig, har jeg nok kun deltaget i ca. 40 procent af det fastlagte program. Det ærgrede jeg mig over, men det var simpelthen for hårdt at deltage i det hele. Mange workshops var reelt også mere en slags foredrag, og så er det altså hårdt at sidde på sten eller asfalt i den græske eftermiddagssol og koncentrere sig om en lang oversat monolog i halvanden time. Det var især de franske workshops, der var hårde. Desuden var det frustrerende, at tidsplanen konstant skred. Alt var altid forsinket. Det virkede, som om sydeuropæerne syntes, det var helt normalt. Men jeg synes, det var irriterende!

Hvordan var den danske delegation?

Vi var 21 unge i den danske delegation. Alle sammen medlemmer af SUF. Der var et godt fællesskab, og det var hyggeligt, at man som regel satte sig sammen om aftenen og spiste aftensmad sammen. Ofte sang vi kampsange, og det var super sjovt. Delegationsmøderne var af og til lidt hårde, men det var rart, at der var tid til at snakke om, hvordan man havde det, evaluere både programmet og det sociale, samt at der blev lyttet til, hvad man sagde. F.eks. var der et inter-delegationsmøde med italienerne, som lå samtidig med, at jeg havde sikkerhedsvagt. Så blev det rykket derhen, hvor jeg skulle sidde og holde vagt, så jeg også kunne være med. Det var jeg virkelig glad for. Vi holdt også nogle kvinde-delegationsmøder i den danske delegation. Det gav en mulighed for at gå mere i dybden med nogle oplevelser og udfordringer, samt at snakke om, hvorfor selvorganisering af kvinder er vigtigt. Det var et rigtig rart forum, og det var positivt, at det blev prioriteret i tidsplanen.

Er der noget, du vil tilføje?

Alt i alt var det en meget positiv oplevelse, og jeg er virkelig glad for, at jeg valgte at tage med! Jeg glæder mig til næste år, hvor jeg helt sikkert vil tage med igen.

Vold

– en del af kvinders hverdag

AF ASTRID VANG HANSEN
OG ANNIKA HOLM NIELSEN

35 procent af alle verdens kvinder i løbet af deres liv udsættes for voldtægt og/eller partnervold. I højindkomstlande som Danmark, er tallet 33 procent. Disse tal medregner hverken almindelig sexchikane eller vold/intimidering begået af ikke-partnere.

Vold og overgreb mod kvinder regnes ofte

for at være et sjældent eller ekstremt fænomen – en patriarkatets yderste konsekvens. Medregner man alle de »almindelige« små eksempler på krænkelse, »små«-vold, intimidering, trusler og sexchikane, så er voldelig adfærd overfor kvinder snarere en del af alle kvinders hverdag, end det er et ekstremt og sjældent fænomen. Facebook-

debatgruppen »hverdagssexisme« sætter fokus på kvinders hverdagsoplevelser af sexisme. Historierne i denne gruppe giver et indblik i omfanget af »hverdagsintimidering«, idet mange kvinder i gruppen beretter om talrige eksempler på intimidering og sexchikane i løbet af deres liv (se eksempel i case-boks side 24).

I indeværende år udgav verdenssundhedsorganisationen den første rapport nogensinde om omfanget af vold mod kvinder på verdensplan. Rapporten konkluderer at 35 procent af alle verdens kvinder i løbet af deres liv udsættes for voldtægt og/eller partnervold. I højindkomstlande som Danmark, er tallet 33 procent.

CASES: BERETNING FRA KVINDER I FACEBOOK-GRUPPEN »HVERDAGSSEXISME«:

Jeg er tretten år, drengene i min klasse kalder mange af os piger for ludere, laver bollebevægelser mod vores numser når vi går forbi og niver os i brysterne.

Jeg er 14 år, går ned af en gade i Kbh sammen med min veninde. En mand kommer imod os, går ind foran mig og tager mig hårdt i skridtet mens han kigger mig i øjnene og går kort efter videre..

Jeg er 16 og kommer et sted for bl.a. udsatte unge, der opstår en »mode« hvor alle mænd kalder piger og kvinder kælling eller bitch som kaldenavn.

Jeg er 17 og på diskotek med min veninde, en mand kommer hen og hiver min kjole op, helt op, så man kan se mine trusser og min mave, hans venner sidder og griner..

Jeg er 21 og kører mod ensretningen på min cykel, en bil kører med vilje helt, helt tæt på mig i høj fart og jeg råber efter ham. Han bakker meget hurtigt tilbage, løber efter mig og tager fat i min krave og ryster mig og spørger om vi skal ringe til politiet..

Jeg er 22 og nede og handle i Netto, en mand går forbi mig og siger »Din lede luder«...

Jeg er 25 og nede og handle i Netto, der er opstået »trafikprop« på gangene og jeg siger til en mand, at hvis han er sød at træde til side, så løser knuden sig.. Han skrider mig ind i ansigtet, hans næse er ret tæt på min – »Nu holder du kraftedemig kæft din klamme møgluder, ellers...« og løfter hånd...

Jeg kunne blive ved faktisk, har mange, mange flere at dele ud af, men jeg stopper her..

Tit har folk ikke troet på mig, når jeg har fortalt det, eller sagt at jeg overdrev. Og sagt, at hvis det var rigtigt, så måtte jeg være den eneste, der oplevede sådan noget, for det havde de aldrig hørt om før..

Nogen gange har jeg kunne reagere og sige fra, andre gange ikke..

Da ikke blandt vores egne?

På det internationale kvindeseminar i Amsterdam d. 13.-17. juli, var et af diskussionstemaerne »vold og sexchikane i politiske organisationer«. Desværre var en af konklusionerne at overgreb mod kvinder, inklusiv voldtægt, er langt mere udbredt – også i vores egne organisationer – end vi bryder os om at erkende. Mange sektioner kunne berette om eksempler på voldtægt og andre overgreb begået af (typisk) ledende mandlige medlemmer, mod yngre og mindre erfarne kvindelige kammerater. Når vi taler om at vores organisationer ikke er »socialistiske øer« fri for strukturel undertrykkelse, gælder dette tydeligvis desværre også de mere voldsomme dele af kvindeundertrykkelsen.

Det usynlige skal frem i lyset

Det gælder for de fleste aspekter af kvindeundertrykkelsen, at den ofte forekommer usynlig. Både når kvinder får mindre i løn, når de arbejder mere i hjemmet, når de

kommer mindre til orde i samfundsdebatter OG når de udsættes for krænkelse, sker det ofte ubemærket. Alt for ofte beskyldes kvinder for at være hysteriske, overdrive eller »ødelægge den gode stemning«, hvis de fortæller om deres erfaringer. Desværre gælder dette også for de mest voldsomme dele af undertrykkelsen: voldtægter, vold og krænkelse.

Vores organisationer er desværre ingen undtagelse. Også her er det svært for kvinder at stå frem og fortælle om deres oplevelser. Det er en dynamik vi skal tage ekstremt alvorligt. Det er helt essentielt for kvindekampen, både i samfundet og i vores egne organisationer, at undertrykkelsen ikke gøres til et personligt tabuiseret problem, men tvært imod synliggøres, politiseres og bekæmpes – i alle dens former. Straf og sanktioner

Når vold og seksuelle overgreb diskuteres som et tænkt eksempel, er det sjældent svært at finde opbakning til sanktioner. Det

gælder både i samfundet og i vores egne organisationer. Men når de konkrete sager opstår, bliver det ofte mere kompliceret. Antallet af politianmeldelser er forsvindende lille i forhold til omfanget af overgreb og selv når episoder bliver anmeldt, fældes der sjældent nogen dom. Mange steder i verden er det decideret risikabelt at henvende sig til politiet – og det gælder ofte i endnu højere grad, hvis det er en venstrefløjsaktivist, der henvender sig. Selv de venstrefløjsorganisationer, der har strukturer, udvalg og vedtagelser, som sætter retningslinjer for, hvordan sådanne episoder håndteres, oplever problemer med at håndtere sagerne. I første omgang fordi mange kvinder slet ikke fortæller om deres oplevelser – enten af frygt for reaktionerne, mistænksomhed overfor deres historie, eller fordi de simpelthen er bekymrede over, at det kan skade partiet som helhed – især hvis der er tale om ledende kammerater.

Når sagerne af og til kommer frem, sker det ofte, at spørgsmålet om sandfærdigheden af kvindens historie bliver det centrale tema, eller at hun beskyldes for selv at have »lagt op til« eller på anden måde være ansvarlig for det overgreb, der er blevet begået imod hende. Og selv når der ikke er tvivl om, at der faktisk er sket et overgreb, kommer der ofte et meget stort fokus på at diskutere hvorvidt sanktionerne mod gerningsmanden er et (aktivt/bevidst) overgreb på ham fra organisationens side, mens offerets oplevelse snarere betragtes som en »uheldig omstændighed«, end som et aktivt/bevidst overgreb.

Disse typiske reaktioner understreger den strukturelle karakter af de fysiske forulempelser af kvinder. På den ene side gøres kvindes oplevelse til noget »exceptionelt« som hun måske selv er skyld i? Og på den anden side »normaliseres« mandens handlinger som en nærmest uforskyldt hændelig fejl, eller uheldig omstændighed. Hvorfor sker det?

Vold og overgreb mod kvinder er chokerende udbredt. Det sker, fordi disse overgreb er en dybt indlejret og integreret del af patriarkatets grundlæggende strukturelle og ideologiske virkemåde. Kontrollen af kvinders kroppe, reproduktion, seksualitet og arbejdskraft er basale elementer i patriarkatet. Det afspejler sig endda i nogen grad på juridisk niveau.

Det gælder for de fleste aspekter af kvindeundertrykkelsen, at den ofte forekommer usynlig.

F.eks. kunne det ifølge dansk straffelov helt frem til d. 31. maj i år, give straffrihed eller strafnedsættelse i forbindelse med dom for voldtægt, hvis man var gift med offeret. Spørgsmålet om kvinders ret til selvbestemmelse over egen krop er ikke udelukkende et spørgsmål om abortrettigheder og prostitution. Det er det samme grundlæggende tema, der er baggrunden for, at kvinder udsættes for vold og overgreb – både i hverdagens »små« eksempler på trusler og sexchikane og i forbindelse med eksemplerne på direkte grov vold, voldtægt osv.

Selvorganisering og kvindesolidaritet
Det er naturligvis enormt vigtigt, at venstrefløjens organisationer opbygger strukturer, der gør os i stand til at håndtere krænkelser af kvinder med de sanktioner, der er passende i den aktuelle sag. Ligeledes er det vigtigt, at vi opbygger institutioner i samfundet som helhed, der kan håndtere denne type sager. Herunder f.eks. krisecentre, passende lovgivning og bedre politi-praksis. Men når det er sagt, er det mindst lige så vigtigt at kæmpe imod krænkelser og overgreb på et mere overordnet og forebyggende niveau. I dette arbejde er tre temaer essentielle: 1) selvorganisering af kvinder, 2) synliggørelse af undertrykkelsen og 3) kvindesolidaritet.

Selvorganisering er vigtigt for at skabe rum for at kollektivisere erfaringer, ana-

lysere de strukturelle elementer og skabe fundament for solidaritet imellem kvinder. Denne erfaringsdeling kan bidrage til, at man kollektivt kan arbejde for at synliggøre undertrykkelsens konkrete former og modarbejde dem i praksis. Mange eksempler på »hverdagsintimidering« sker faktisk i situationer, hvor der også er andre mennesker til stede. Alligevel forekommer disse overgreb ofte »usynlige«, fordi den intimiderende adfærd »normaliseres« og/eller ignoreres af omgivelserne – og det gælder også i vores egne organisationer. Når krænkelser ignoreres, sender det et signal til kvinder om, at den intimidering de oplever, er legitim, og at det ikke kan betale sig at sige fra. Hverdagens krænkelser bliver således til personlige, tabuiserede og usynlige erfaringer, hvor kvinder bliver »vænnet til« at finde sig i overgreb. Disse erfaringer kan medføre, at kvinder heller ikke fortæller om meget voldsomme overgreb, som f.eks. voldtægt.

En solid kvindesolidaritet (også gerne med opbakning mænd) kan gøre det muligt for den enkelte kvinde i højere grad at sige fra i selve situationen, samt forvente (og få!) opbakning fra de omkringværende. Praktiske erfaringer med at sige kollektivt fra i selve situationen kan styrke den enkelte kvindes oplevelse af i praksis at have ret til at bestemme over sin egen krop og have ret til at sige

fra overfor krænkelser. Det kræver, at der opbygges en konkret erfaringsdeling, tillid og solidaritet – først og fremmest imellem kvinder – som kan udmønte sig i praktisk, konkret og konsekvent solidaritet i alle situationer hvor en kvinde oplever at hendes grænser bliver overtrådt.

WHO-rapporten om vold mod kvinder kan læses på: <http://apps.who.int/iris/>

bitstream/10665/85239/1/9789241564625_eng.pdf

Artikel om ny voldtægtslovgivning i DK: <http://www.amnesty.dk/node/4608>

Everydaysexism, kortlægnings- og synliggørelsesprojekt: <http://www.everydaysexism.com/>
Hverdagssexisme, frontløberen for den danske version af Everydaysexism: www.facebook.com/groups/1930061041965/
Historien om hvordan Fis japanske sektion blev lukket pga. kønsvold og diskrimination: http://www.4edu.info/index.php/Minutes_Japan_Commission

Artikel om fænomenet gaslighting, der går ud på at få kvinders tanker, følelser, ideer og holdninger til at fremstå illegitime: <http://goodmenproject.com/featured-content/why-women-arent-crazy/>

Finanskrisen i EU

AF MIKAEL HERTOFT

Finanskrisen er det vigtigste træk ved den politiske situation i EU. Den bliver brugt af kapitalistklassen til en nyliberal forandring af samfundet i stor skala.

Venstrefløjen i EU er stort set enige om en beskrivelse af finanskrisens årsager og virkninger, der munder ud i en skarp konklusion: Krisen er ikke ved at gå over – den krisepolitik der føres, gør krisen værre.

Det er i øvrigt ikke kun venstrefløjen, der har denne erkendelse. I det konservative engelsksprogede blad »The Economist« publicerede man i august en graf, der viser, at i de tre lande, der er blevet tvunget til at føre borgerlig krisepolitik for at betale gælden tilbage – der er gælden vokset meget betragteligt, siden denne politik satte igennem.

Årsagerne til finanskrisen

Det var en enorm privat gældssætning,

som blev den udløsende faktor i finanskrisen. Denne er blevet næret af

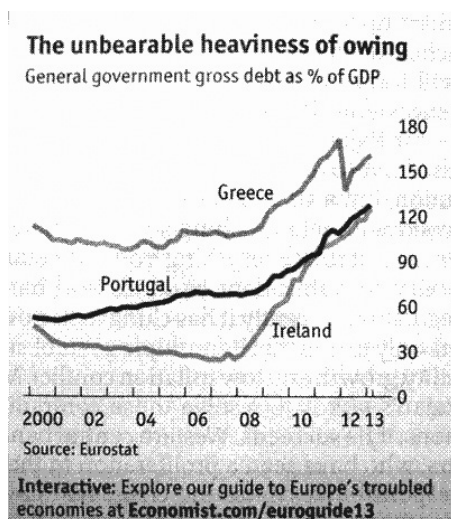
1. at den reelle løn i mange lande er faldet, eller har stået stille i mange år. Det er så blevet som kompenseret ved gældssætning.
2. Der er sket en liberalisering af finanssektoren, der ophæver forskellene mellem banker, finansieringsselskaber og sparekasser og tillader uhæmmet spekulation. Priserne på jord og boliger er steget i en lang periode, og det har givet folk mulighed for at låne mere i forventning om fortsatte stigninger, som så er udeblevet siden 2008.
3. I mange lande er der også et stort overforbrug i statens indkøb, især af militært isenkram. I Grækenland er

våbenindkøb fra Tyskland en stor post. Så når Grækenland i dag skylder penge i Tyskland, så skyldes det fx tanks og ubåde, der er købt af den tyske industri. Det er en cirkeløkonomi, der er værd at tænke på. I Grækenland var de meget store udgifter til afholdelse af Olympiaden og korrupktion i byggesager også dyre.

Bag finanskrisen ligger også andre årsager fx strukturelle problemer i kapitalismen, som gør, at den produktive sektor pt. ikke er særlig profitabel: Det er det, vi marxister kalder »profitratens tendens til fald«. Og bag det ligger stigende økologiske problemer.

Mange økologiske bevægelser, videnskabsfolk og tænkere, gør opmærksom på, at vi allerede har en økologisk krise, og at den må forventes at blive værre. Det slår allerede gennem i økonomien. Et økologisk problem er fx den enorme koncentration af mennesker i byer, der er årsag til enormt høje priser på boliger i metropolernes centre – Shanghai, Moskva, New York, London osv. Det gælder såmænd også i små store byer som København og Århus. Koncentrationen fører til store prisstigninger på boliger, og nedlæggelsen af offentlig transport fremmer bilismen, der kvæler byerne.

Det er også klart, at overfiskning af havene har umiddelbare økonomiske konsekvenser for prisen på spiseligt protein.

The Economist, August 2013

Den store koncentration i storbyer som New York er med til øge krisen f.eks. i form af opblæste ejendomspriser

Der er også stigende priser til olieudvinding mm, alt sammen økonomiske indikationer på den økologiske krise, som økonomerne sjældent tager med i deres »modelberegninger«.

Socialisering af tabene – privatisering af profitten

Alt dette førte til krisen i den finansielle sektor fra 2008, som stadig ikke er overvundet. Krisen har udspillet sig efter princippet »Socialisering af tabene – privatisering af profitten« – som den amerikanske samfundskritiker Noam Chomsky har formuleret det.

Dvs. staten overtager bankernes tab og de dårlige lån, som spekulanterne har indgået, hvorved finanskrisen bliver til en statsgældskrise. Et land som Irland havde en meget lille statsgæld, indtil staten overtog bankernes kæmpe underskud.

Det er et totalt brud på den liberale opfattelse af, hvordan økonomien er »selvregulerende«, fordi de selskaber, der går fallit, ifølge den liberale model ideelt set skal have lov at gå nedenunder og hjem. Men nej, private kan få lov at gå fra hus og hjem, men bankerne må ikke gå fallit.

Finanskrisen har på den måde ført til en meget ejendommelig organisering af låneøkonomien.

Den Europæiske Centralbank kan trykke penge og kan låne dem ud. Det gør ECB så – til en meget lav rente. Men ECB

låner ikke pengene ud direkte til stater som fx den græske, der har brug for dem – men til banker og andre, der så bruger dem til at låne videre ud til de enkelte stater og til private kunder. Og det for en langt højere rente. Fx omkring 1 procent, der lånes videre til 5 procent eller højere. Resultatet er et system, hvor staterne systematisk overgiver penge til de private banker via renterne.

De penge, den portugisiske, græske og spanske stat så låner, bliver brugt til at »refinansiere gælden« dvs. man låner penge til staterne, for at de kan betale for gamle lån.

Hele det cirkus har ikke nogen krisedæmpende, for slet ikke at tale om kriseløsende effekt. Tværtimod, det fører til et evigt lånefængsel, hvor gælden vokser.

Trojkaen – den Internationale Valutafond, EU-Kommissionen, den Europæiske Centralbank – er dem, der har overtaget styringen af økonomien i Grækenland, Portugal, Irland og i bredere forstand i EU.

Neoliberalismen har i dag stort set monopol på policy-tænkningen i både EU og USA, dvs. den politik, som staterne fører. Stort set alle regeringer i EU fører en kapitalistisk, neoliberal krisepolitik. Det betyder nedskæringer af social velfærd, ødelæggelse af forsknings- og uddannelsessystemer, fyringer og reallønsfald.

Arbejdsgiverne er også meget ivrige i deres forsøg på at sænke lønningerne og

ophæve hævdvundne aftaler om arbejdets gennemførelse og arbejdstid.

Denne politik er naturligvis ikke populær, så den må kombineres med indskrænkninger i demokratiet – udspilning af forskellige dele af arbejderbefolkningen mod hinanden – ophævelse af alle barrierer i frihandel – når det er til de riges landes fordel.

De lande, der er blevet presset til at gennemføre Trojkaens politik, har i dag en værre krise, end da de startede på »løsningen« – dvs. de har ikke bare en massiv social og samfundsmæssig krise med lukning af arbejdspladser, men også en værre gældskrise.

»Ægteskabet mellem liberal kapitalisme og demokrati er ved at komme til en ende«. Sådan har Slavoj Žižek beskrevet situationen, og det er desværre en præcis beskrivelse af situationen i EU som system og i en række lande i og udenfor EU.

Kan Danmark gå fallit?

Nu er der måske nogen, der tænker: hvad rager det mig og Danmark? Vi har næsten ikke nogen statsgæld. Vi kan bare melde os ud af EU og gøre, hvad der passer os. Det kan vi – hvis ikke neoliberale politikere inden sørger for, at staten overtager den private gæld.

Det er den »løsning«, vi hidtil har set

Mange stater har et stort overforbrug af militært isenkram, som f.eks. dyre kampfly

på krisen. Og danskerne har en meget høj privat gæld. Husholdningernes bruttogæld er gennemsnitlig ca 3 gange deres årsindkomst. Så Danmark er absolut i farezonen, og som EU land bliver den økonomiske politik, herunder rammerne for finansloven, dikteret fra Bruxelles.

Hvilket program for at komme ud af den økonomiske krise?

Der tegner sig kort sagt konturerne af en klar venstreorienteret fortælling om finanskrisen, dens årsager og dens virkninger, en fortælling der nemt kan fortættes som en slags proletarisk sandhed, en som vi som Enhedslisten skal bruge i vores aktiviteter op til EU-valget. Men det er selvfølgelig en fortælling der bliver stærkere, hvis vi også kan formulere løsninger på krisen.

Her bliver det sværere ... både fordi det er svært at ændre positivt på fremtiden, og fordi der kan være mange veje at gå, men også fordi vi her er oppe mod meget stærke klassekræfter. Nogen indlysende rigtige skridt vil møde meget massiv modstand.

En socialistisk, social og økologisk løsning på krisen vil skulle gå lige imod, hvad fx EU foreskriver, så det kræver stædig oprørskhed.

Hvor radikal en politik skal vi føre? Her vil jeg kun tage et spørgsmål op – som til gengæld er afgørende. Hvad skal

staterne gøre ved gælden – og hvad skal venstrefløjens gøre ved gælden, hvis vi får magten i et land som fx Grækenland?

I den radikale ende er der et simpelt svar: Gælden er urimelig og skal ikke betales. Landet må erklære default – dvs. holde op med at betale af på gælden. Det kan så kombineres med en nationalisering af banksektoren på nationalt plan – uden kompensation, da man alligevel har betalt bankerne så meget de senere år. Man kan tænke sig store strejker med fabriksbesættelser, der leder frem til, at arbejderne overtager kontrollen over produktionen. Dette vil hurtigt lede frem til en situation med meget store klassekonfrontationer, og landet vil blive udtørret for euro, hvorved en skarp økonomisk krise vil opstå, som vil tvinge regeringen til at genetablere en national valuta. Hidtil er venstrefløjens hovedstrømninger i de gældssatte lande vejet tilbage for en sådan politik.

I den anden mere moderate ende må en ny venstreorienteret regering kræve en genforhandling af gælden. Man kan specificere, at en del af de penge, der er lånt, er gået til ting, som folket ingen interesse har i – korrupte byggeforetagender, overdrevne våbenindkøb mm., og at man allerede har betalt meget i renter. Hele øvelsen er selvfølgelig for, at regeringen kan få økonomiske rammer til at føre en social og økologisk politik

med igangsættelse af produktion og arbejdspladser.

Hidtil har forsøg fra nationale regeringer på at overbevise Trojkaen om en afskrivning af gælden og en social politik ikke haft en chance.

Det er her venstrefløjens dilemma kommer ind: Hvis ikke vi er klar, hvis vi ikke har modet til at føre en linje for en default og skarp konfrontation – så er det heller ikke muligt at gennemtvinge mere moderate krav.

Artiklen bygger på et oplæg om den politiske situation til Enhedslistens HB-møde den 17. august 2013.

Venstrefløjen har brug for en økosocialistisk vision

AF NICHOLAS DAVENPORT

Marxismen er blevet kaldt produktivistisk og miljøfjendtlig. Men »udvikling af produktivkræfterne« behøver ikke at betyde større materiel overflod eller tungere økologisk fodaftryk. Et socialistisk samfund vil give os frihed til at leve tilfredsstillende, mindre forbrugscentrerede liv.

Den økologiske krise er det klareste mulige eksempel på, at revolutionær forandring er både nødvendig og mulig. Kun en radikal forvandling af grundlæggende samfundsforhold kan forhindre, at krisen får de værste tænkelige følger. Den økologiske krise giver trods sit overvældende og skræmmende omfang et afsæt til at revitalisere den internationale revolutionære bevægelse.

Hidtil har de svar, socialister er kommet med på den økologiske krise, langt hen ad vejen været utilstrækkelige. Når vi taler om den økologiske krise, har socialister ofte været ude af stand til at integrere den i vores generelle analyse af det borgerlige samfunds udvikling og mulighederne for revolution.

Nogle gange behandles denne krise som en ydre faktor i forhold til vores teori og politik, som måske vil gøre diskussionerne om f.eks. den økonomiske krises årsager irrelevante om 30 år, men ikke har meget at gøre med vores praksis i dag. Andre gange forholder socialister sig faktisk til krisen, men kun som et ekstra kritikpunkt mod kapitalismen – som endnu en illustration af, hvorfor kapitalismen ikke kan levere løsninger – uden at integrere en forståelse af den økologiske krise og dens konsekvenser i vores eget revolutionære program og visioner.

I mangel af et velformuleret socialistisk svar på den økologiske krise er der fremkommet alle mulige andre politiske svar, hvoraf de fleste mere eller mindre lægger ansvaret for at håndtere

Et bæredygtigt og mere retfærdigt samfund vil også afskaffe skellet mellem produktivt og reproduktivt arbejde ved at socialisere hjemmearbejde

krisen over på den enkelte.

Radikalt indstillede mennesker siger ofte, at folk i de udviklede lande må indstille sig på en lavere levestandard (ingen biler, tv, kød...) for at håndtere krisen. Men man overbeviser næppe mange arbejdere om at slås for miljøet med krav om, at arbejderklassen ændrer livsstil, når den kapitalistiske krisepolitik i forvejen skærer ned på levevilkårene, og hvad mere er: Det er hverken et tilstrækkeligt eller et korrekt svar på krisen.

Individuelle eller samfundsmæssige valg?

Det er sandt, at de udviklede lande har uholdbart høje niveauer af energi-, vand-, jord- og ressourceforbrug. Men de udviklede landes store økologiske fodaftryk

skyldes forhold, som de enkelte arbejdere ikke har kontrol med. Det er bl.a. vores stats globale militære tilstedeværelse, vores motorvejsbaserede transportsystem og vores monokulturelle landbrugssystem.

Frem for at fokusere på, hvad folk forbruger, må vi kæmpe for en økologisk fornuftig produktion, som kun kan opnås i et samfund, hvor økonomien styres demokratisk og rationelt af befolkningen – og det er netop et af nøgleelementerne i den revolutionære marxistiske vision.

Marxismen er imidlertid blevet miskrediteret i mange miljøfolks øjne. Mange hævder, at marxismen grundlæggende er »produktivistisk« og miljøfjendtlig, og henviser til, hvor katastrofalt dårligt miljøet blev behandlet i »socialistiske« stater som Sovjetunionen, og hvor meget

kommunistpartier rundt om i verden har forsømt miljøområdet.

Der er endda socialister, som har fremført, at marxismen er nødt til at opgive visse gamle principper for at tackle den økologiske krise. Disse debatter har berørt mange spørgsmål lige fra Marx' naturopfattelse til hans ideer om arbejdet, men denne artikel vil fokusere på det måske mest fremtrædende problem for debatterne om produktion og forbrug: ideen om produktivkræfternes udvikling.

For mange marxister er ideen om, at udviklingen af samfundets produktivkræfter er den materielle basis for det sociale fremskridt, afgørende for en materialistisk forståelse af historien: Kapitalismen vandt over feudalismen i Europa, fordi den var mere produktiv, og socialismen vil muligvis gøre et højere udviklingsniveau, end det er muligt under kapitalismen.

De, der tilslutter sig denne opfattelse, ser den som et kritisk standpunkt, der adskiller marxisme fra idealisme, for den indebærer, at socialismen ikke bare er en god idé, men en økonomisk nødvendighed. Mange andre mener derimod, at denne opfattelse er for optaget af at øge produktionen på bekostning af økologiske og menneskelige hensyn.

Sarah Grey opsummerer i en anmeldelse af *Babylon and Beyond* skrevet af Derek Wall fra det britiske Green Party, hvordan marxismen opfattes af mange af de ikke-marxistiske venstreorienterede, som er optagede af den økologiske krise:

»Wall hævder også [...] at Marx og dermed marxister går ind for uhæmmet kapitalistisk økonomisk vækst, idet han skriver, at 'kapitalismen i sin søgen efter profitter er den kraft, der fremmer globaliseringen, men vil omdanne sig til kommunisme' (s. 109) og beskriver den marxisme, som udbredes af 'mange, men ikke alle marxister' som en, der fremmer 'en produktivistisk linje, som hylder økonomiens ekspansion' (s. 122). Ifølge Marx har kapitalismen udviklet teknologien og tilvejebragt betingelserne for et merprodukt, men herfra springer Wall til at sige, at 'trods mange marxisters forudsigelser ser det ikke ud til, at udbredelsen af hyperglobalisering vil dreje samfundet pænt over i en socialistisk orden. Selv om der er indbyggede modsigelser i kapitalismen, bygger systemet ikke på et urværk, der vil slå tolv og ringe revolutionen ind.' (s. 177)«

Teknologiske fremskridt i produktionen blive brugt til at forkorte arbejdstiden og øget fritid, som vi kan bruge på virkelig tilfredsstillende aktiviteter. Nogle elsker f.eks hårdt arbejde som dyrkning af grøntsager.

Ideen om udvikling af produktivkræfterne for enhver pris har helt sikkert givet anledning til miljøfjendtlig politik, begyndende med den russiske revolutions degeneration. Efterhånden som Bolsjevikpartiet blev bureaukratiseret, fokuserede det mere og mere på at kontrollere og forøge den russiske økonomi på bekostning af arbejderkontrol og bæredygtighed, og det kulminerede under Stalin med stærkt miljønedbrydende lynindustrialiseringsprogrammer gennemført med kommandoer og tvang.

Verdens kommunistiske partier tog denne opfattelse til sig, og det førte til katastrofale stillingtagener, hvor man f.eks. har valgt side imod oprindelige folk og

forsøgt at alliere sig med lokale kapitalister i koloniserede lande.

Uanset stalinismens anti-økologiske arv forbliver den revolutionære socialisme – inklusive ideen om udvikling af produktivkræfterne – afgørende for at udvikle en vindende strategi for økologisk omstilling af samfundet. Men »produktivkræfternes udvikling« skal ikke automatisk forstås som større materiel overflod og et tungere økologisk fodaftryk.

Vi kan finde veje til at udvikle realiseringen af menneskers potentiale, samtidig med at vores økologiske fodaftryk mindskes. Dette fokus på menneskelig udvikling er den eneste vej til at overkomme begrænsningerne i de forskellige primitivi-

stiske, livsstilsbaserede og liberale former for miljøpolitik, som hævder, at arbejderne i de udviklede lande må acceptere en lavere levestandard – og den eneste vej til at opbygge en bevægelse, der kan forene det økologiske engagement med folks stræben efter en bedre tilværelse.

For at menneskers potentiale kan udvikles i fuldt omfang, må undertrykkende slid afskaffes, og knaphed på ressourcer, der virkelig er brug for, overvindes. På grundlag af demokratisk kontrol og et højere produktivetsniveau kan et socialistisk samfund foretage valg om, hvordan de nødvendige ressourcer tilvejebringes på en bæredygtig måde – f.eks. hvordan man eliminerer boligproblemet.

Demokrati og bæredygtighed

Vi kan ikke på forhånd planlægge alle aspekter af, hvordan et bæredygtigt samfund vil fungere, da det vil skulle diskuteres og afgøres demokratisk. Men i de aspekter, som vi kan forestille os, bliver det klart, at visionen om et miljøvenligt samfund stemmer overens med en revolutionær vision for arbejderklassen.

I et økologisk bæredygtigt samfund vil økonomien være demokratisk kontrolleret og organiseret for at give størst mulig gavn for almenvellet, hvilket naturligvis vil indbefatte økologisk bæredygtighed. Fordi økonomien vil være opbygget for at fremme udviklingen af det menneskelige potentiale, vil teknologiske fremskridt i produktionen blive brugt til at forkorte arbejdstiden frem for at producere mere. Det vil føre til øget fritid, som vi kan bruge på virkelig tilfredsstillende aktiviteter, og give os mulighed for større variation i, hvordan vi lever vore liv.

Et bæredygtigt og mere retfærdigt samfund vil også afskaffe skellet mellem produktivt og reproduktivt arbejde ved at socialisere hjemmearbejde (f.eks. børnepassning, madlavning og tøjvask) gennem oprettelse af kooperativer. Det vil være en mere effektiv måde at opfylde menneskers behov på og vil fremme kvinders frigørelse ved at bekæmpe den kønsbestemte arbejdsdeling i samfundet.

I et demokratisk planlagt og økologisk rationelt samfund vil der ske mange af de livsstilsændringer, som individualistiske miljøforkæmpere peger på som nødvendige, men de vil ske som del af sociale

» Vi kan finde veje til at udvikle realiseringen af menneskers potentiale, samtidig med at vores økologiske fodaftryk mindskes«

Byerne skal i langt højere grad indrettes til gående, cyklende og kollektiv trafik

frigørelsesprocesser, ikke som et påtvunget offer eller et moralistisk princip.

Der vil være flere parker og sociale samlingssteder, som letter interaktionen mellem mennesker. Arbejdet vil være struktureret sådan, at folk kan opleve en tættere forbindelse til produktionen af fødevarer og ressourcer.

Overordnet set vil et socialistisk samfund give os frihed til at leve tilfredsstillende, mindre forbrugscentrerede liv, hvor vi kan vælge at inkludere nogle former for hårdt arbejde (f.eks. grønsagsdyrkning, som er langt mindre arbejdsintensiv end landbrug, men som mange mennesker finder tilfredsstillende). Under disse omstændigheder vil det individuelle forbrug

naturligt falde til et lavere niveau, uden at nogen tvinger de arbejdende til at sænke deres levestandard.

Der vil afgjort være ændringer i, hvad folk forbruger i et bæredygtigt samfund. Et økologisk forsvarligt landbrugssystem vil sandsynligvis levere mindre kød og mindre frugt og grønt uden for sæsonen. Men det vil ske som følge af en omlægning af produktionen i sammenhæng med en revolutionær frigørelse, der fører til et bedre liv. Generelt vil et sådant landbrugssystem levere sundere, billigere og mere velsmagende fødevarer, så det vil ikke opleves som et offer.

Når alt det er sagt, må venstreorienterede også forholde sig til, at en stor del

af verden faktisk har behov for højere niveauer af forbrug – flere ting. For at leve tilfredsstillende liv har milliarder af mennesker i verden brug for at få sikker mad og vand, bedre transport- og kommunikationsinfrastruktur og sundhedstjenester.

Under et demokratisk, planlagt program for udvikling kan disse ressourcer tilvejebringes på forskellige mere effektive og økologisk forsvarlige måder. De kan betales af erstatninger fra den imperialistiske kapital for dens århundredlange udbytning, og samtidig må der ske en reduktion af de udviklede landes økologiske fodaftryk.

Udviklingen af landene i det globale Syd er ikke alene et spørgsmål om politiske principper, den er også en økologisk nødvendighed. Hvis mennesker ikke har noget sikkert eksistensgrundlag, vil de overleve efter bedste evne og bruge de midler, de har til rådighed, hvilket ofte er stærkt miljødelæggende.

Et eksempel: »Hundreder af millioner af mennesker bruger stadig træ og dyregødning til opvarmning, madlavning og belysning. Alene i Indien lever 400 millioner mennesker uden adgang til elektricitet. Fattigdommen er en væsentlig del af årsagen til, at der ryddes så meget skov i Indien, Afrika og dele af Asien. [...] Hele kloden må forsynes med elektricitet fra vedvarende energikilder og fattigdommen udryddes – det må være en del af ethvert skridt til at leve bæredygtigt med Jorden.« (2)

For at løse den globale økologiske krise, må vi foretage en enorm overførsel af rigdom fra kapitalen til de tidligere koloniserede lande for at finansiere en udvikling, der tilbyder en tryk tilværelse til de milliarder af mennesker, som kapitalismen har frataget deres subsistensmidler.

Omstilling til bæredygtig produktion

Den eneste måde, hvorpå man både kan udvikle det menneskelige potentiale rundt om i verden og regenerere en sund biosfære, er gennem en udvikling af samfundets produktivkræfter. Kapitalismen hæmmer vores muligheder for at producere mere effektivt og bæredygtigt, og det vil et demokratisk planlagt og økologisk rationelt samfund kunne gøre op med.

Et økosocialistisk program må indeholde krav som suveræniteten for de oprindelige folk og jord til de jordløse.

Jeg har ikke plads til at diskutere alle mulighederne for mere effektiv produktion, men jeg vil give et par eksempler. I en økonomi, der er indrettet efter at opfylde menneskers behov, vil der være mange muligheder for at begrænse spild, f.eks. ved at...

- begrænse emballage
- afskaffe planlagt forældelse, så elektronisk udstyr og maskiner (f.eks. bærebare computere og mobiltelefoner) holder længere
- reducere import og eksport og producere lokalt, hvor det er mest effektivt
- nedlægge en række brancher, som vil være stort set ubrugelige i et socialistisk samfund, f.eks. reklame, sundhedsforsikring, finansielle tjenester og militæret.

Også samfundets teknologiske basis kan omlægges. Vi kan indføre et energisystem baseret på sol-, vind-, geotermisk og bølgeenergi. Vi kan nydesigne byområderne med udgangspunkt i gående, cyklende og kollektiv trafik. Og vi kan omlægge vores landbrugsmetoder med afsæt i økologisk landbrug og permakulturteknikker.

Alle disse forandringer i produktionen og fordelingen af samfundets ressourcer er mulige med teknologier, der findes i dag, men kapitalismens jagt på privat profit holder os tilbage fra at gennemføre dem.

De første skridt i kampen

Eftersom et økologisk rationelt samfund er uforeneligt med kapitalismen, får vi det ikke uden kamp. Enhver kamp har

» Den økologiske krise giver trods sit overvældende og skræmmende omfang et afsæt til at revitalisere den internationale revolutionære bevægelse«

sine særlige betingelser, men et par generaliseringer er mulige.

Økologi behøver ikke at blive behandlet som et særskilt anliggende, som skal føres ind i andre bevægelser. Da alle aspekter af samfundet er en del af forholdet til naturen, har alle kampe en økologisk dimension, og da et bæredygtigt samfund og et socialistisk samfund er uadskillelige, hører økologiske krav hjemme i alle kampe.

Det kan man se eksempler på i så forskellige kampe som bilarbejderne i Detroit, der har krævet lukkede bilfabrikker omstillet til at fremstille busser m.m., modstanden mod nedskæringer på den kollektive trafik i Pittsburgh, kampene i Appalacherne til forsvar for arbejderlokalsamfund truet af kulminedrift (ved bortsprængning af bjergtoppe, red.) samt oprindelige og jordløse folks kampe, der bryder ud rundt om i verden.

Når vi som revolutionære engagerer os i de konkrete kampe, må vi fastholde en vanskelig og modsætningsfuld balance. Vi er nødt til at slutte os til kampene for økologiske reformer, men ikke forfalde til forestillinger om, at kapitalismen med disse reformer kan undgå en økologisk katastrofe.

Selv om det er et komplekst spørgsmål, som kun kan besvares gennem kommende erfaringer, vil et revolutionært økosocialistisk program – et sæt af politiske standpunkter, som vi fremsætter for at præsentere vores vision om en bedre verden og for at fremme og forene de forskellige politiske kampe – hjælpe os med at bevare denne balance ved at knytte de umiddelbare krav sammen

med en revolutionær vision.

Som grundlæggende elementer i et økosocialistisk program indgår krav om f.eks. en sammenhængende og dækkende offentlig transport og en kortere arbejdsuge, men også krav om et stop for alle USA's krige, arbejderkontrol med produktionen, annullering af den tredje verdens gæld og erstatninger til de tidligere kolonier til betaling for økologisk forsvarlig udvikling, suverænitæt for de oprindelige folk, jord til de jordløse samt ekspropriering og demokratisk styring af det kapitalistiske landbrug. Det vil også indeholde specifikt økologiske krav såsom en omstilling af industrien væk fra de fossile brændsler.

Overgangskrav som de nævnte må være en del af et erklæret revolutionært program for et samfund, der gør op med klasseudbytning og undertrykkelse af kvinder, farvede og andre undertrykte grupper, og som sætter ind for at rette op på stofskiftet mellem samfund og natur.

Derfor er revolutionær marxisme ikke alene forenelig med et samlet svar på den økologiske krise, men en forudsætning for sådan et svar. Det kræver, at vi overskrider arven fra stalinismen og socialdemokratiet (som hylder grønne hensyn i ord, men viger tilbage for at udfordre kapitalismen), og at vi genopbygger den internationale revolutionære tradition.

Det ville være for let at hengive sig til katastrofisme, efterhånden som den økologiske krise forværres. Men vi må holde os klart, at selv om tingene fortsætter med at blive værre, vil der ikke være et bestemt øjeblik, hvor alt skyldes

bort; der vil fortsat findes udbytning og undertrykkelse, og vi vil stadig skulle kæmpe for den bedste verden, vi kan få, selv om de økologiske grænser for den indsnævres.

Vi er nødt til at integrere en forståelse af den nye økologiske virkelighed med den revolutionære marxistiske forståelse af, hvordan menneskelige samfund – inklusive deres forhold til naturen – udvikler sig, og for at kæmpe, så godt vi kan, på det grundlag. Opgaven er kolossal, men vi har en righoldig inspirationskilde i over 150 års revolutionære erfaringer inden for arbejderklassetraditionen.

1. Sarah Grey, »Open Source Anti-Capitalism«, *Monthly Review*, February 2009.

2. Chris Williams, *Ecology and Socialism* (Haymarket Books, 2012), 224-25. Denne kortfattede bog giver et velfunderet og praktisk overblik over, hvordan et socialistisk samfund kunne omstille produktionen på en bæredygtig måde.

Nicholas Davenport er medlem af Solidarity og i System Change Not Social Change – The Ecosocialist Coalition.

Artiklen er oversat fra Against the Current, November-December 2012, af Finn Kjeller.

Da Salvador Allende, socialist, læge og leder af Folkefronten, blev valgt til præsident i 1970 i Chile, var det kulminationen på en langvarig kamp. Det skete under en voksende samfunds-polarisering.

Arbejderbefolkningen havde givet sit besyv med ved valgerne og ville have indflydelse på den økonomiske og politiske udvikling. Verdens blikke rettede sig mod Chile; marxister af forskellige afskygninger havde vundet valget.

Da spillereglerne ikke længere tjente kapitalistklassen, forgreb de herskende sig imidlertid på det borgerlige demokrati, som de påstod at forsvare. Her kommer et tilbageblik på den politiske udvikling i Chile.

Der er nu gået 40 år, siden håbet fra de mange om muligheden for et andet Chile, gik op i røg. Den 11. september 1973 vil i al fremtid blive husket for et af USA fjernstyret blodigt militærkup anført af en snæversynet general ved navn Pinochet. Kupmagerne og

Den 11. september 1973 vil i al fremtid blive husket for det blodige militærkup anført af en snæversynet general ved navn Pinochet

Da ny

deres støtter havde held med deres forehavende. Generalerne bombede præsidentpaladset og ophævede alle arbejderbevægelsens historiske landvindinger – alle friheds- og demokratiske rettigheder ophørte i samme øjeblik med at eksistere.

Den reformistiske »chilenske vej til socialismen« blev erstattet af en massakre. Forfølgelse, mord, tortur, koncentrationslejre, undertrykkelse, censur og systematisk terrorregime blev hverdagskost i 17 år. En verdensomspændende solidaritetsbevægelse voksede frem. I Sverige var det gennem Chilekomiteen, at tusindvis af aktivister lavede et utrætteligt arbejde for at boykotte den uhyggelige militærjunta [i Danmark blev solidaritetsbevægelsen splittet mellem Chilekomiteen og Komiteen Salvador Allende, red].

I 80'erne hærgede thatcherismens og Reagans æra, og den chilenske økonomi røg ud i en dyb krise. Militærjuntaen foranstaltede en farceagtig folkeafstemning for at kunne banke sin egen forfatning igennem og legitimere det totalitære regime. Men den økonomiske krise bed sig fast og udmundede i sociale protester, der accelererede gennem 1983. Juntaens svar var at genindføre undtagelsestilstanden i landet – 11 år efter militærkuppet.

Ledelsen af den katolske kirke indså situationens alvor og førte i 1985 de styrende og den borgerlige opposition sammen. Man lavede en studehandel med henblik på at aflede de hurtigt voksende protester. Den oprørske stemning havde spredt sig til hele landet, sågar det reformistiske PCCh (kommunistpartiet) havde sadlet om – PCCh havde oprettet en »Patriotisk Front« (FPMR), som førte væbnet kamp mod mili-

Pinochet inviterede liberalismen

AF ALEX FUENTES

tæret. FPMR udsatte for eksempel Pinochet for et attentat i 1986, et halvt dusin militær-folk døde, medens diktatoren slap uden en skramme. Svaret blev massiv repression. Modstanden og frem for alt den i forvejen svage revolutionære venstrefløj kom igen til at betale en høj pris. Kampen mod diktaturet svækkedes, rædslen tog overhånd.

Modstanden vokser

Langsomt, men sikkert, fik modstanden dog ny selvtillid. Denne blev yderligere forstærket under den sidste del af 80'erne af, at dele af arbejderklassen, minearbejderne, stillede sig i spidsen for en massiv folkelig mobilisering mod Pinochets styre, der svarede igen med yderligere vold. Men protesterne fortsatte, og situationen blev uholdbar. USA tvang så juntaen til at udskrive en folkeafstemning om, hvorvidt diktatoren skulle fortsætte med at sidde på magten eller ej. Til det sidste forsøgte en træg og stædig Pinochet at ignorere kravet om at afgå. Folkeafstemningen blev afholdt i 1988, og trods hensynsløse militære forordninger led Pinochet et sviende nederlag.

USA og det chilenske borgerskab sørgede for, at Pinochets afgang foregik under ordnede former. Man iscenesatte en »overgang til demokratiet«, hvor diktatorens grundlov blev bibeholdt uden ændringer. En del generaler, herunder Pinochet, blev udnævnt til parlamentsmedlemmer på livstid. Men indførte »Sistema Binominal« (et slags topartisystem), som garanterede, at kun højrefløjen (UDI og RN) på den ene side, og La Concertacion, (kristendemokrater og socialdemokrater) på den anden, kunne stille op til de landsdækkende valg. Hverken PCCh eller den radikale venstrefløj fik til-

ladelse til at deltage. Man cementerede et udemokratisk toparti-monopol, som har eksisteret lige siden.

Nyliberalismen

Det vigtigste var imidlertid diktaturets brutale nyliberale politik.

Nobelpristageren Milton Friedmans lærlinge, de såkaldte »Chicago Boys«, indførte efter militærkuppet nyliberalismens »fagre nye verden«. For første gang skulle modellen afprøves på et land. Det blev altødelæggende for de i forvejen svage stilled. I 21 år derefter administrerede La Concertacion denne arv fra diktaturet. Dette førte til, at koalitionen til slut, ved det sidste valg i 2010, blev straffet. Højrefløjen greb roret, og trods løfter om det modsatte blev den nyliberale politik yderligere intensiveret.

Chile har i dag verdens mest ekstreme nyliberale model, og markedets terrorisme medfører statistikker, der må forarge: 1 procent af landets befolkning ejer 30 procent af landets rigdomme, merværdien skummes hjem af fem familier, der regnes blandt verdens rigeste. Blandt 75.696 registrerede firmaer findes der kun fagforeninger i 6.196. 90 procent af de arbejdende er uden faglig organisering og arbejdsløshedsforsikring m.m. 45 procent af befolkningen lider under en eller anden form for alvorlig depression. 40.000 unge kvinder bliver hvert år mødre, og 80 procent af dem afbryder deres studier.

Den reaktionære lovgivning forbyder nemlig abort. For ikke så længe siden blev en 11-årig pige voldtaget og gravid. Præsident Piñera sagde så, at pigen var »moden nok til at tage hånd om sin baby«. Fedmen

blandt den unge befolkning vokser lavineagtigt, medens antallet af usikre og dårligt betalte jobs dagligt øges. 90 procent af vandforsyningen og cirka 70 procent af kobberindustrien ejes af transnationale firmaer. Alberto Mayol, sociolog ved Universidad de Chile, udtrykker det på denne måde: »Du har et Chile, der lever bedre end i Sverige og et større Chile, der lever som en fattig i Angola«.

Uddannelse som forretning

Gennem de seneste år er forholdene i landet blevet forværret. Uddannelser er blevet forvandlet til en slags kommerciel virksomhed, hvor den forvaltes ud fra erhvervslivets dogmer og kapitalens diktater. Det er »markedet«, der har angivet retningen, og de siddende regeringer har forvaltet, hvad kapitalisterne har foreskrevet. Og det var profitjagten i uddannelses-systemet, der til sidst blev til noget af en akilleshæl for systemet. Studenternes historisk massive protester i årene 2006, 2011, 2012 og 2013 har stillet spørgsmålstegn ved hele det nyliberale system og har sat det stolen for døren. Studenterne har krævet et stop for den lukrative virksomhed, som er en del af højrefløjens dna.

Studenternes kompromisløse kamp har forandret det politiske klima og udvidet de grænser, som blev påtvunget i begyndelsen af 90'erne i forbindelse med overgangen til »demokratiet«. Deres eksempel har haft afsmittende effekt. I dag mobiliserer organisationerne for deres krav og tvinger politikerne på retræte. Alene i hovedstaden Santiago sluttede 200.000 den 11. juli op om det chilenske LO's opfordring til storstrejke.

At drive uddannelsesvirksomhed med

Strejkende minearbejdere i Iquique
Foto: flickr.com

profit for øje blev for år tilbage betragtet som et tegn på foretagsomhed. I dag opfattes det som noget kriminelt – det er studenterbevægelsens fortjeneste. Selv Carolina Schmidt (den nuværende uddannelsesminister) siger, at fortjenester på uddannelse er »ækelt«. Studenterne har haft succes med at afsætte en række uddannelsesministre og har kunnet tilkæmpe sig indrømmelser, men samtidig må de konstatere, at den førte politik ikke er opgivet. De har på det seneste besat en lang række skoler og universitetet for at understrege, at de mener deres krav alvorligt.

Protestbevægelser og kriser er et udtryk for, at forandringer er nødvendige, men i sig selv løser disse ikke krisen. Det er nemlig ikke tilstrækkeligt at pege på det, man ikke vil have. Men studenterbevægelsens protester har unægtelig ført til, at den politiske debat er kommet til at kredse omkring afskaffelsen af overskud på skolevirksomhed, nationaliseringen af naturressourcerne, stop for privatiseringerne, selvbestemmelse til mapuche-folket [de oprindelige folk, red] og nødvendigheden af en grundlovgivende forsamling, som kan erstatte den nuværende illegitime grundlov fra diktaturets æra.

» Studenterne har været en ledestjerne i kampen mod højreregeringen og har unægtelig haft indflydelse på andre samfundsgrupper«

Studenternes protester har udviklet sig fra interesse- til politiske krav. Det nye samfundsklima har forandret styrkeforholdene. Studenterlederne vurderer dog, at de nuværende betingelser gør det umuligt at påvirke det herskende system indefra, fordi nyliberalismen er indgroet som en økonomisk kraft, selv indenfor oppositionen.

Grundlovgivende forsamling

De har indset, at generobringen af et politisk rum går via skabelsen af nye institutioner, og har fremført kravet om en grundlovgivende forsamling, hvor folket demokratisk kan afgøre, hvordan man skal udforme fremtiden. For ti år siden var der ingen, der talte om en grundlovgivende forsamling. I dag er det et krav, som i allerhøjeste grad er nærværende i den politiske debat.

Den tidligere præsident, Michelle Bachelet, har offentligt udtalt, at hun vil ændre diktaturets grundlov, hvis hun vinder valget til november. I juli underskrev La Concertación og højrepartiet RN en aftale, som indebærer mindre ændringer i topartimonopol-modellen. Ifølge kristdemokraterne indebærer dette, at »systemet får legitimitet«. For RN's vedkommende indebærer det, »at relevante minoritetsgrupper kan komme ind i parlamentet og den politiske kamp føres der og ikke på gaden«. Efter at RN på egen hånd havde gjort fælles sag med oppositionen, blev regeringen tvunget til at drage den konklusion, at topartisystemet allerede havde udtømt sin funktion. Regeringen foreslog pludselig egne reformer i valgsystemet. Det er begyndelsen til enden på arven fra Pinochetdiktaturet. RN vil nu gå endnu længere og mener, at

landet ville nyde godt af en alliance mellem RN og oppositionens kristendemokrater. Dette er frø til en politisk krydsning, der på sigt kan komme til at forandre det politiske landskab blandt de borgerlige.

Kommunisternes parlamentariske kurs

Set gennem studenterledernes og venstrefløjens briller er disse ændringer kosmetiske. La Concertación vil afmontere det sprængfarlige i kravet om en grundlovgivende forsamling. I primærvalget vandt Bachelet stort over andre kandidater fra La Concertación. En ny spiller dukkede op og gav Bachelet betingelsesløs støtte. Kommunistpartiet (PCCh) vil bryde den isolation, som partiet gennem årtier har været hensat i og har tilsluttet sig denne alliance, som nu er blevet omdøbt til Nueva Mayoría (Nyt Flertal).

PCCh tager dermed afstand fra studenterbevægelsens radikale standpunkter. Partiet vil hellere sidde i en regering med socialdemokrater og kristendemokrater. I dette udspil benytter PCCh sit stærkeste kort, den mest karismatiske studenterleder, et ledende ikon i kampen mod at uddannelsen skal drives med fortjeneste, den 25-årige Camila Vallejos. Hun har som studenterbevægelsens mest fremtrædende figur udtalt, at hun aldrig ville opfordre til at stemme på Bachelet. Nu er hun blevet tvunget til at sluge disse ord. Hendes parti navigerer efter et helt andet kompas.

Camila Vallejos vil måske opnå en plads i parlamentet, men der er stor fare for, at hun nu afskærer sig fra tusindvis af radikale studenter, der med god grund forbinder PCCh med gamle forstenede

stalinister, hvis vigtigste mål er, at få flere parlamentsmedlemmer. Bachelet takker og tager imod og siger, at hun vil »fremkalde et nyt socialt og politisk flertal for at besejre uligheden og skabe en ny sammenhængskraft«.

Socialdemokratisk favorit

Michelle Bachelet er en »socialist« af socialdemokratisk tilsnit, og vurderet ud fra den konkrete politik, hun førte sidst hun var præsident, sammenkobles hun med udenlandsk kapital. Hun kommer med store løfter. Men listen over de valgløfter, som skal fjerne uligheden, overskygges imidlertid af det netværk af nyliberale, som skal styre vigtige dele af hendes program.

At hun allerede nu ses som sandsynlig vinder af præsidentvalget, er måske ikke så underligt. Dels fordi nyliberalismen i højrefløjens regi er punkteret, og dels fordi højrekandidaten efter primærvalget var Pablo Longueira. Om ham har Pinochets datter, Lucia Pinochet, udtalt: »Han var min fars yndling«. Næsten umiddelbart efter Longueiras nominering og blot fire måneder før valget hoppede denne »yndling« pludselig af fra sit kandidatur. På grund af »depression«, hed det sig.

Højrefløjen blev ramt af et nervesammenbrud og fremvaskede på guldgravermaner til sidst en ærkereaktionær kvindelig kandidat: Evelyn Matthei. Pressen har i en slags sexistisk mani talt om »kvindernes krig«. Når det er kvinder, findes der åbenbart et køn, når det er mænd, er det neutralt. Mattheis far er tidligere juntamedlem og var chef for flyvevåbnets torturcenter AGA, netop det sted, hvor man torterede en anden general

ihjel. Det var Bachelets far, som havde forholdt sig loyalt overfor den styrtede præsident Allende.

Et valg?

En politisk cyklus er ved at være afsluttet, folk lammes ikke længere af rædsel. Studenterne har været en ledestjerne i kampen mod højreregeringen og har unægtelig haft indflydelse på andre samfundsgrupper. Men blot at protestere er ikke tilstrækkeligt. Der kræves mere. At stemme ved præsidentvalget d. 17. november? På hvem? Hvorfor? For at vinde? Vinde hvad?

Spørgsmålet er, om der findes et program, som svarer til de arbejdende og studerendes behov. Et borgerligt, kristendemokratisk parti, som gamle Pinochettilhængere i RN vil alliere sig med, pro-nyliberale socialdemokrater, der ligesom resterne af et stalinistisk parti, er forhippet på for enhver pris at få plads i en ny regering? En digter har sagt, at snarere end forskel mellem de to konstellationer drejer det sig om »højre- og venstrefløjens enhed«.

Således finder vi en deprimeret højrefløj, en opportunistisk opposition og en ny samfundsdynamik. Og venstrefløjen? Den radikale venstrefløj blev tilintetgjort mellem 1973 og 1976, da diktaturet brugte alt sit krudt på at udrydde den. »Marxismen skal rykkes op med rode«, truede generalerne ved militærkuppet 1973, og det lykkedes dem. Tusinder af venstrefløjsaktivister blev likvideret og tusinder »forsvandt«. Det med marxismen blev sværere.

Venstrefløjen

Den radikale venstrefløj, der trods alt overlevede, har dels haft forbud mod at

agere i valg på grund af valgsystemet og har dels vist sig ude af stand til at udvikle en politik, der kan fremstå som et troværdigt alternativ. Der findes to politiske aktører som programmatisk tangerer det, som skulle kunne udgøre et radikalt alternativ. Den ene er en gruppe, der for nogle år siden forlod Socialdemokratiet, og som vil »humanisere« økonomien. Den anden har på det sidste samlet sig omkring en forholdsvis radikal økonom ved navn Marcel Claude, som fremfører krav, der på mange måder ligner socialistiske krav.

Han udtrykker sig principfast: »Chile var det første land til at antage den nyliberale kapitalistiske model. Det var laboratoriet, hvor mange andre tiltag blev gennemført på en vej af ulighed, overgreb og udsugning. Hvis nyliberalismen falder i Chile, ville det være det hårdeste slag mod den på hele jorden«. Ja, sådan kunne det blive. Men vejen dertil indebærer nødvendigvis, at man må profilere og opbygge et antikapitalistisk alternativ, som bærer fremad.

Oversat fra *Internationale*.se
af Peter Kragelund

» Folkeafstemningen blev afholdt i 1988, og trods hensynsløse militære forordninger led Pinochet et sviende nederlag«

Har kunsten en rolle i samfundsforandringer?

AF SVEND VESTERGAARD JENSEN

Kunst uanset form og indhold afspejler altid det samfund, de omgivelser og den situation, den er produceret i. Det gælder også revolutionære forandringer og opbygning af noget nyt. Kunsten ændrer sig radikalt i form, indhold og funktion i situationer, hvor samfundet er i opbrud.

Det gælder for såvel den russiske revolution, den spanske revolution og borgerkrig, maj 1968 i Frankrig eller blot mindre fænomener. Ligeledes giver kunst, litteratur og andre kulturelle fænomener sit kraftige udtryk i kontrarevolutioner, hvor også kunsten i alle sine former undertrykkes og forandres til noget helt andet.

Da kunst produceres hele tiden handler det naturligvis ikke altid om revolution, kontrarevolution eller andre sociale og politiske voldsomme tidsbilleder. Når denne artikels forfatter mest fokuserer på billedkunsten, det visuelle, er det fordi han er bedre til at slå streger, end at slå toner endsige dansetrin og skuespil an. Derfor er slagsiden her.

En vandring

En vandring gennem lidt historie, gennem museer og gennem gaderummet er inspirationen. Turen går til Louisiana i Nordsjælland. Går lidt ude og inde og betragter de værker, der blev til kunst. Modsat det meste af de producerede ting og sager, der aldrig blev til kunst, til »værdi«, der kan omsættes, skifte ejer og blive mere værd. Turen går videre til Enghave Brygge, et nedlagt industriområde, der er blevet malet til med imponerende malerier, der næppe vil blive betragtet som kunst og beskyttet indendørs på længere sigt. Dog bruges Enghave Brygge til andre kulturelle aktiviteter. Selvom kvaliteten på det meste er i top, bliver det aldrig kunst, der

kan omsættes, udstilles på museum.

Vandringen går videre i byen, gennem gaderummet, fyldt med reklamer, fyldt med graffiti, plakater. Ved Metrobyggeriet på Vesterbro udfoldes kreativiteter på et kæmpehegn, der er opstillet omkring byggeriet. Hegnet er udsmykket med billedkunst i alle mulige stilarter. Noget også forsynet med digte. Denne kunst er midlertidig, men sikkert udført af kunstnere, hvis andre værker også bliver varige kunstværker. Talenterne er ikke til at tage fejl af.

Begge områders aktuelle kunstværker forsvinder, når der ryddes op, for at andet bliver bygget op. Graffiti dukker op mange steder, når man vandrer rundt. Er graffiti

»De kendte kunstnere, hvis politiske ståsted var kendte for de herskende undertrykkere, måtte af og til flygte og finde nye arbejdssteder«

kunst, hærværk eller bare »pissen-terrænet af« med udøvernes signaturer? Kunst kan være overalt, og på den måde ser hele bymiljøet ud på en anderledes måde, selv om effekten ikke altid varer længe.

Tingene ændrer sig hele tiden. Alt bevæger sig. Det behøver man ikke nødvendigvis at have læst Hegels dialektik

– den som Karl Marx vendte på hovedet og gjorde materialistisk – for helt at begribe. Tilstand, nej – bevægelse. Sådan er det også i den verden, vi lige kigger ind i nu – kunstens, litteraturen, æstetikken og hele kulturens verden. En verden, som er forbundet med den sociale sammenhæng, den er udviklet, produceret i og påvirket af. Og heraf følger, at omstændighederne må ændres af menneskene.

Russisk revolutionskunst

Vandringen fortsætter lidt gennem historien. Den russiske revolutions historie på kunstens område er udviklingen fra nye kunstneriske former og ideer med stor plads til eksperimenter, f.eks. den internationalt anerkendte konstruktivismen til ensidig, stiv stalinistisk propaganda, der gik hen og vandt den totale sejr.

På plakatkunstens område er de første år af den russiske revolution fortsat blandt verdens allerbedste inden for genren. Under borgerkrigen efter revolutionen – fra 1918 til 21 – lavede over 200 kunstnere, der sympatiserede med revolutionen og forsvaret af den over 3200 forskellige plakater. De bidrog til at forsvare revolutionen mod den hvide hær og dens generaler som Denikin, Wrangel og Koltjak understøttet af 16 landes invasionsstyrker.

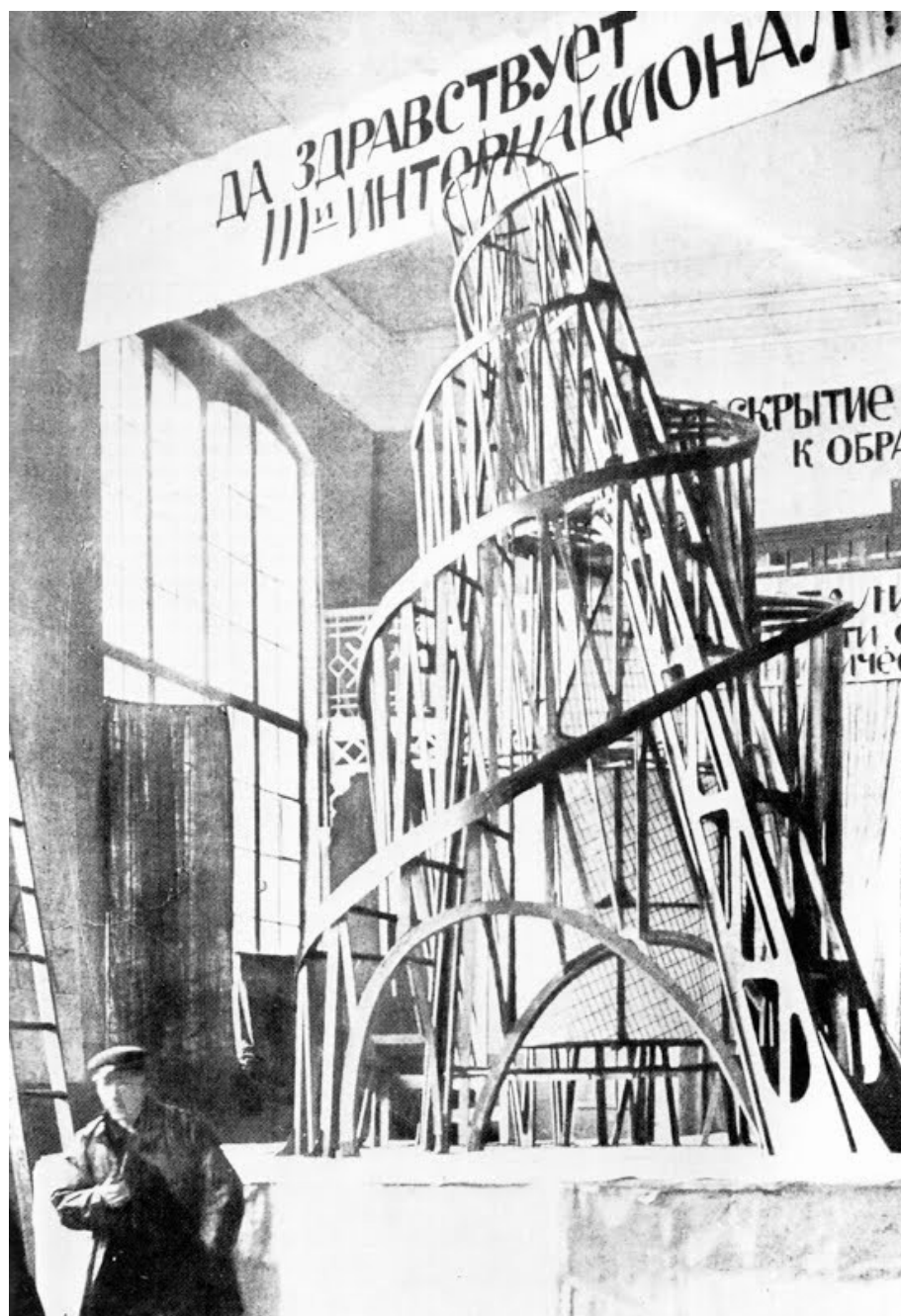
Plakaterne blev tegnet tæt på begivenhedernes gang og produceret i store oplag, hvis der var nok materialer til

rådighed. Mange af kunstnerne deltog aktivt i den sociale revolution og i borgerkrigen.

Et russisk Bauhaus

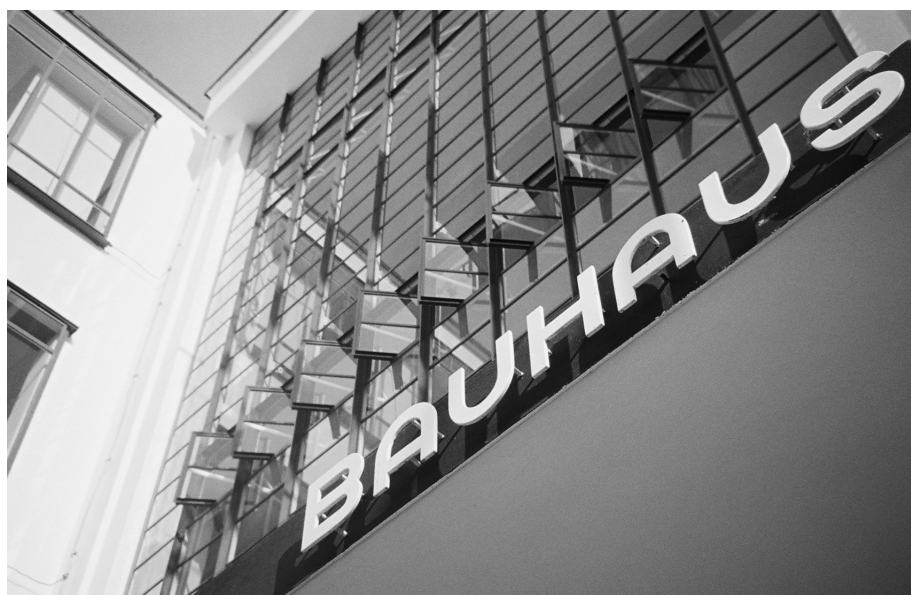
Det førte blandt andet til udvikling af kunsthøjskoler, efter at borgerkrigen var vundet. Toneangivende var Vkhutemas kunsthøjskole. Skolen var en af konstruktivismens højborg og kan sammenlignes med den berømte Bauhaus-skole i Tyskland på samme tid, hvis kendteste kunstnere var Kandinsky og Klee. På både den russiske og den tyske skole var brydningen og leg med forskellige geometriske grundformer samt plakaternes klare politiske sigte. Plakaterne var ikke bare »nationale«, men henviste til verdensrevolutionen, hvilket senere kunne give Stalin-bureaukratiet anledning til total undertrykkelse af denne kunstform. Nu skulle bureaukratiets egne doktriner illustrere »socialisme i et land«.

Kunsthøjskolen Vkhutemas blev lukket i 1930. Ensretning, totalitarisme og kontrol blev nu nøgleordene – også på dette område. Det var slut med at eksperimentere og udvikle plakatkunst og anden kunst frit. Ikke bare slut med kunstreningen, for nu blev kun en retning tilladt, socialrealismen, men også slut med livet. Flere af de aktive forsvandt under Moskva-processerne, blandt andet en af de førende konstruktivistiske kunstnere, Gustav Klutsi. Bureaukratets nye og eneste tilladte retning inkluderede også de religiøst inspirerede ikon-lignende plakater af Stalin omgivet af undersåtter med glødende øjne.

Top: Monument for Tredje Internationale af Vladimir Tatlin

Bund: Bauhusskolen i Tyskland spillede en rolle, der kan sammenlignes med den konstruktivistiske Vkhutemas-kole i det revolutionære Rusland

Den revolutionære periode med dens kunst og dens modsætning, den politiske kontrarevolution, med Stalin som symbolet, er i deres kunstneriske udtryk nærmest som bevægelse versus stivhed. Den østrigske marxistiske kulturkritiker, Ernst Fischer, beskrev engang mødet mellem et par ledende personer fra henholdsvis den sovjetiske regering og den tyske nazistiske regering. De gik rundt og så på kunst sammen i Tyskland. Det var efter ikke-angrebspagtens indgåelse i august 1939. Den sovjetiske diplomat beundrede de tyske skulpturer, de viste raske og sunde unge mænd!

Før den episode havde begge regimer – ganske vist gående ud fra hvert sit helt forskellige samfund – gjort op med det, som nazisternes kaldte »vanartet kunst«.

Bogforside. af El Lissitzky: Bogen handler om Vkhutemas skolens arbejde med arkitektur og design

Parallelt hermed, som en af de stalinistiske ledere, Zdanov, sagde som afslutning i en tale i 1934 til den første sovjetiske forfatterkongres: »Sovjetlitteraturen bør kunne skildre vores helte, den bør kunne skue ind i fremtiden. Dette er ikke nogen form for utopi, for dagen i morgen forberedes allerede i dag med planmæssigt, bevidst arbejde«. Talen var i øvrigt en lang hyldest til Stalin!

Dadaismen da?

Men kunne nogen kunstretninger ikke bare være en ide, der lige så godt kunne være realiseret for nogle hundrede år siden, eller kunne en af strømningerne i stedet opstå om 25 år? Er en kunst-, litteratur- og æstetikretning som dadaismen ikke en undtagelse, der bekræfter reglen? En strømning, der udformes af ideen – isoleret fra omgivelserne, og udformes uanset historiske og sociale sammenhænge?

Når dadaismen her tages frem, er det, fordi den i form og indhold umiddelbart kan virke sådan. Men den blev skabt under og efter Første Verdenskrig, som for disse kunstnere betød en grotesk afsløring af det borgerlige samfund, der her viste sit sande indhold. Dadaisterne fungerede i spændingsfeltet mellem det destruktive og det skabende. De arbejdede med brydende former både i det visuelle som i litteraturen. De flyttede grænser, sprængte rammer.

Retningen sprængte radikalt rammerne for den dominerende skønhedsopfattelse. I løbet af 1920'erne bevægede retningen sig over i surrealismen. Surrealisterne så det som deres opgave at frigøre mennesket fra det borgerlige samfunds normer ved hjælp af spontane aktiviteter, der åbner op for de skabende kræfter i underbevidstheden. Surrealisten beskæftigede sig med psykoanalysen og teorien om, at drømmen er et direkte udtryk for ubevidste sider i mennesket. Kunsten skulle udvikle grænsen mellem drøm og virkelighed. Ligesom andre kunstretninger gjorde surrealisterne sig gældende inden for alle kunstarter.

Begge disse eksempler – dadaismen og surrealismen – var udsprunget af bestemte perioder, af bestemte retninger og ændrede kunst radikalt – en permanent revolution indenfor kulturen. Den fortsætter. Surrealisterne var revolutionære. Mange var med i den nye kommunistiske bevægelse, som de dog hurtigt forlod, da staliniseringen satte ind.

Abstrakt kunst hænger også sammen med disse »sprængte rammer«. Her var der en linje fra den omtalte russiske konstruktivisme. Og den abstrakte kunst kan hverken ses isoleret fra historien og kunstens form og indhold i bestemte perioder.

Der kan tales om en »abstrakt-surrealistisk« kunst, og i Danmark blev det blandt

andet Richard Mortensen, der udførte denne. Centralt her er, at arbejdet med billedkunstens elementære virkemidler i linjen og farven. Den første betegnede en grænse, den anden en flade. Igen noget russisk konstruktivisme og noget surrealisme og en kombination af figurative og non-figurative elementer, som fremtræder som konstruktioner, hvori linjer og farver udgør et formkompleks uden genkendelige objekter.

Ideen svæver altså ikke i det blå, men hænger sammen med historisk udvikling og kunstens udvikling. Noget sådant provokerede gennem tiderne såvel personer som statsmagt. Den danske surrealist, Wilhelm Freddie, blev fængslet flere gange, anklaget for pornografi.

I midten af 1960'erne opstod en protestbevægelse – rindalismen – mod »kunst og pjat«. Altså mod kunst, der blev støttet af staten gennem Statens Kunstfonds uddeling af støtte til kunstnere. Protesten

»På plakatkunstens område er de første år af den russiske revolution fortsat blandt verdens allerbedste inden for genren«

mod dette blev startet af en lagerforvalter fra Kolding, Peter Rindal, med en omfattende indsamling af protestunderskrifter. En slags forsøg på »kontrarevolution« mod den eksperimenterende kunst.

Kunst som varer

I det kapitalistiske samfund bliver eller kan kunst blive en vare, der skal omsættes på et marked. Ofte på en underlig måde. Kunsthandel er et grotesk eksempel på værdiloven. Her scores ofte enorme summer som arbejdsfri indkomst. Hvert større museum er sponsoreret af store selskaber. Det er ikke kunstnerne, der levende som døde får gevinsten. Karl Marx påviste, at det er mængden af det nedlagte arbejde, der bestemmer varens værdi. Det er ikke den skabende kunstner, der får den ofte høje pris for produktet, der er nu blevet til en vare, men andre, der høster profitten.

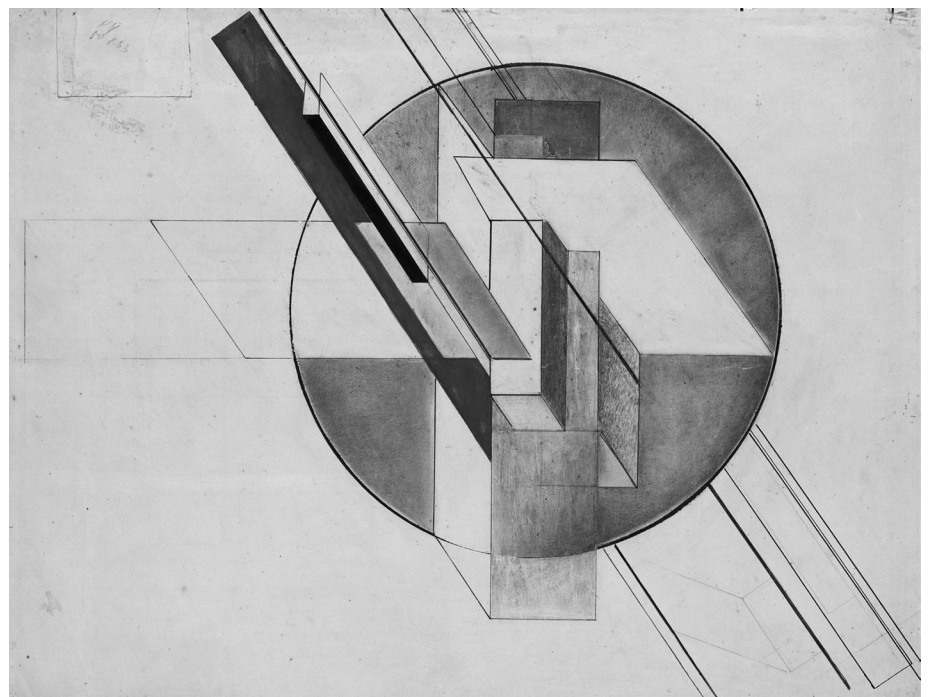
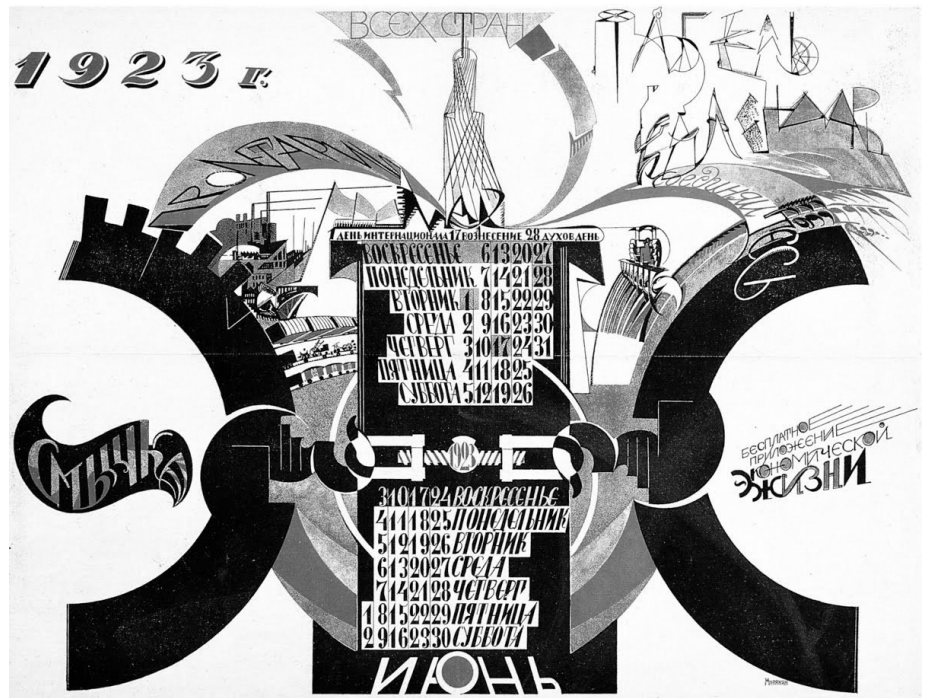
Noget kunst bliver af forskellige grunde til denne kolossale værdi – andet

ikke. Førnævnte plakatkunst – f.eks. den russiske – blev det ikke. Meget anden plakatkunst m.v. heller ikke. De havde en anden funktion. Måske derfor, trods deres efter denne artikels forfatters syn store kunstneriske kvaliteter. For den russiske plakatkunsts vedkommende, fordi den også blev skabt i et samfund, hvis opgave var at overskride kapitalismen.

For plakatkunsten og andre kulturformer var den tænkte funktion en anden. Det at plakaterne eksempelvis kunne masseproduceres er en forklaring. Det sidste tryk var ligeså godt som den første original. Ofte var illustratorerne anonyme. Den fælles sag var det afgørende for dem i den politiske kamp. Kunst var et våben i revolutionen, den havde en propagandistisk og agitatorisk opgave. Endvidere viser kunsten her det nye samfund, den nye æstetik, osv. som i den russiske.

Den samme funktion havde de mange plakater, der blev fremstillet under maj 1968 i Frankrig. Ved at fremstille billig plakatkunst kunne man bryde det herskende kunstmonopol. Samtidig var plakatkunsten forståelig for alle. De billedlige og tekstlige meddelelser måtte være knappe og klare med variationsbredde. Plakater, som dem i maj 1968, blev siddende som symboler på denne massebevægelse og generalstrejke. Det samme kan siges om fotomontagen, hvis mest berømte udøver vel var John Heartfield, der var en meget aktiv kunstner mod nazismen. Igen et eksempel på, at kunsten hænger sammen med den samfundsmæssige virkelighed, situation, selvom om former konstant ændrer sig.

Hverken plakatkunst, fotomontage eller vægmalerier blev millioner værd modsat f.eks. malerier af Picasso, der ellers var lige så revolutionær som de andre. Malede han, eller lavede han andre kunstværker for at gøre disse til kostbare kunstværker? Intet var ham sikkert mere fremmed. De kendte kunstnere, hvis politiske ståsted var kendte for de herskende undertrykkere, måtte af og til flygte og finde nye arbejdssteder. Selvom langt de fleste af de berømte malere var »mod systemet« – var der undtagelser. Dali var en fremragende surrealistisk maler, men politisk reaktionær – modsat så godt som alle andre

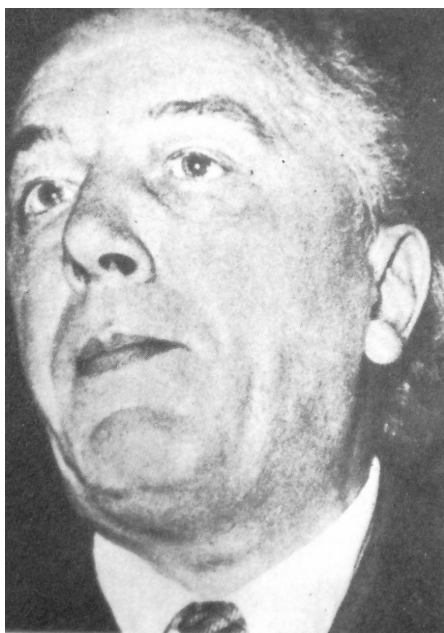

Top: Kalenderforside af Misyakin fra 1923. Kalenderen skal fejre den nye revolutionære arbejder- bondestat

Bund: Arkitekturtegning af Gustav Klutsi, en af de kunstnere, der forsvandt under Moskva-processerne

inden for denne retning. Han kunne leve beskyttet under det frankistiske diktatur i Spanien efter borgerkrigen. Således kan en kunstretning udvikle sig i venstreorienteret såvel som i højreorienteret retning, som f.eks. futurismen. I Italien blev futuristerne fascister, i Rusland blev de revolutionære.

Noget kunst og kultur bliver varer, der sælges igen og igen – samme værk. Langt de fleste kunstværker og kreative produktioner af enhver art bliver ikke varer, der kastes ind på markedet. Millioner af menneskers kreative udfoldelser verden rundt bliver ikke til en vare, der kan omsættes på markedet, og hvis værdi øges og øges. Men de har alle en funktion, kunstnerisk, terapeutisk, æstetisk med videre.

André Breton, lederen af den surrealistiske bevægelse, skrev sammen med Lev Trotskij et manifest der fremhæver frihed for kunsten og kunstens betydning i omformningen af samfundet

Fuld frihed i kunsten!

Er sådan en kunst arbejderkunst, arbejderkultur? Som Marx gentog nogle gange, er de herskende ideer, tanker, i alle epoker den herskende klasses ideer. Gennem tiderne er der foregået ivrige diskussioner om, hvad man skal kalde kunst, der bryder med et herskende undertrykkersystem. Og kunst, kultur, osv. skal jo ses i den sammenhæng, det er

produceret i, udformet i. Uanset form og indhold. Videokunst, installationer, film på Youtube, andet kunst i cyberspace m.v. er jo ikke produceret for nogle årtier siden, men i vores samtid.

Lev Trotskij arbejdede også med kulturbegrebet, ofte i polemik med andre, der f.eks. brugte »arbejderkultur« m.v. i deres argumentation. Han forklarede, at arbejderklassen ikke kan skabe deres egen kultur før revolutionen, netop på grund af livsbetingelserne under kapitalismen. Efter en revolution af socialistisk art vil der ikke være nogen arbejderkultur, men en ægte menneskelig kultur, en socialistisk kultur. Revolutionens mål er jo netop at ophæve klasserne.

I det kapitalistiske samfund kan vi ofte se – med Herbert Marcuses analyser in mente – kunstens autonomi, som en protest mod en tingsliggjort virkelighed. I kulturens forskellige genre afspejles alle samfundsproblemer og samfundskonflikter sig, sædvanligvis i form af en eller anden mytologisk »fremmedgørelse« i vekslende former, uanset en nok så »surreal« streg, ord eller andet. Afspejles er ikke det samme som genspejles.

Kunst og kultur kan noget, som politik ikke kan og skal. Derfor må der også være fuldstændig frihed til at udøve den. Hvad det så er, findes der næppe noget svar på. I hvert fald kan og må kunst og politik aldrig bringes på samme formel. De to ting kan aldrig blive det samme eller umiddelbart blive et redskab for hinanden. Et skrift, der er værdt at se på i denne forbindelse, er det fælles manifest fra Lev Trotskij og André Breton, lederen af den surrealistiske bevægelse, »For en uafhængig revolutionær kunst«.

Manifestet er skrevet i 1938 i Mexico. Et manifest, der netop fremhæver frihed for kunsten og kunstens betydning i omformningen af samfundet, og ikke mindst vigtigheden af at afvise alle politiske diktater overfor kunsten. Det slutter af med parolerne: »Kunstens uafhængighed – for revolutionen. Revolutionen – for den endelige frigørelse af kunsten«. Det nye i dette skrift i forhold til Trotskijs mange skrifter om revolution og litteratur er en understregning af kunstens organiserende funktion og det kunstneriske arbejdes modelkarakter.

Pablo Picassos maleri Guernica kan vel kaldes en form for aktionskunst

Picassos Guernica

På en måde er Pablo Picassos maleri *Guernica* en form for aktionskunst udført af den berømte surrealist, kubist eller hvilken retning, han nu i 1930'erne tilhørte. Til verdensudstillingen i Paris i 1937 fik Picasso opgaven af den demokratiske valgte regering i Spanien at male en stor fresco til den spanske pavillon. Verdensudstillingerne var en fejring af menneskelige fremskridt og teknologi, som verden i fællesskab kunne beundre.

Picasso skulle male noget spansk, hvor f.eks. tyrefægtning var inkluderet. Men her midt under den spanske borgerkrig deltog det tyske luftvåben på Francos fascistiske troppers side som vigtige og nødvendige allierede. Dette luftvåben sønderbombede den lille baskiske by Guernica. Midt på dagen, en torvedag, kunne Hitler-regimet afprøve alt militært isenkram, det aktuelt havde brug for. Der blev kastet 500 kilos brandbomber med 20 minutters mellemrum i tre timer. Byen blev smadret. Kvinder, børn, mænd og husdyr flygtede ud af byen, og blev beskudt af de tyske flyvemaskiner med hundredvis dræbte og sårede til følge.

Om sit maleri af denne tragiske begivenhed sagde Picasso: »At male handler ikke om at udsmykke lejligheder. Det er et våben mod brutalitet og uvidenhed«. Maleriet blev kendt verden over. Og dengang på Verdensudstillingen i 1937 så Tysklands ambassadør i Frankrig, Otto Abetz, ma-

leriet. Her mødte han Picasso og spurgte med forargelse og vrede: »Er det Dem, der har lavet dette?«. Og så svarede Picasso kort og godt: »Nej. Det er Dem!«

Og selvfølgelig var grusomhederne langt værre, end selv Picasso kunne male. Men maleriet fik sin virkning også den dag i dag. Det var vel en slags aktionskunst! Omtalte Zdanov – Stalins kulturboss – betegnede Picassos kunst som »et forrykt virvar«. Picasso, der selv var kommunist, måtte lægge ører til den slags. Zdanov mente ikke, Picasso beskyttede »det klassiske maleris skatkammer«. Han mente, at Picasso som »maleriets likvidator« hørte med blandt dem, man må »knuse«.

Aktionskunst

Som det gerne skulle fremgå spiller kunst med videre en vigtig rolle i livet, i det politiske og i ændringerne af de herskende tilstande, samtidig med at kunst ikke skal underlægge sig diktater, men arbejde i den totale frihed. Som omtalte østrigske marxistiske kulturkritiker – en dissident fra den stalinistiske bevægelse, Ernst Fischer engang skrev: »Kunsten skal ingenting, den har lov til alt«.

Kan den spille en større rolle i at forandre samfundet radikalt – også i mindre omfang, på enkelte spørgsmål? Og inddrages den ikke i alt for lille omfang i den politiske kamp? Er æstetik for usynlig, og hvis den bliver mere synlig – hvordan hæver den så kampen op på et bredere og

højere niveau, tiltrækker langt flere, og gør at tingene huskes – om det så er syn, lyd eller brugen af alle sanserne?

I omtalte revolutioner opstår kunst og andre kulturelle udtryk næsten spontant i selve oprøret. Pludselig frigøres kreative evner hos masser af folk, og alligevel knytter det an til strømninger, der allerede eksisterer, påvirker dem og de er en del af kampen, som nu er såvel social, økonomisk, politisk som kunstnerisk. Og »fuld

»Og her er vi ved noget, der må frem i lyset, i aktioner, lave alliancer med kunstneriske aktive i alle slags kampe for at forandre«

frihed til kunsten« er forudsætningen for at knytte an, udvikle, inddrage.

Spontant eller organiseret? Svært at sige, men begge vel sagtens. Eller det må fremmes og kommer ikke nødvendigvis af sig selv. Og her er vi ved noget, der må frem i lyset, i aktioner, lave alliancer med kunstneriske aktive i alle slags kampe for at forandre. Eksempelvis inddrog bevægelsen Jyder mod Overflødige Motorveje i nogle aktioner bevidst nogle kunstnere i kampen for en sag. Reaktionen fra de kontaktede kunstnere var meget positive. En sådan alliance mellem politiske aktivister, bevægelser og kunstnere er vigtig.

Det kan gøres i mange aktioner, aktiviteter – også for arbejderbevægelsen.

I en senere aktion havde samme bevægelse mod på selv at lave en kunstatktion – en installation, med et moderne udtryk. Gruppen protesterede mod åbningen af en del af en motorvejsstrækning, de i nogle år havde forsøgt at forhindre. Jyder mod Overflødige Motorveje kogte en bil i en kæmpe beholder i nogle dage – »Der må andre boller på suppen«. Da ministeren åbnede vanviddet, protesterede de med et angreb på selve grundlaget, bilismen og dens konsekvenser, i form af en installation. Blot et eksempel, der fik aktionen til at være synlig i samfundet, i medierne og gjorde aktionen kreativ og interessant for deltagerne.

Inddragelse af kunst i politik skal ikke være at tigge kunstnere om deltagelse. Der er mange, der gerne vil eksperimentere med en slags aktionskunst i samspil med andre i sager, hvor de oven i købet sympatiserer. Begrebet kunst må her udvides til at omfatte hele det kulturelle repertoire. Langt de fleste kulturaktivister ligger politisk til venstre for midten, når de tager politiske stilling, så hvorfor ikke udfordre mere?

Både/og eller enten/eller?

AF SVEND VESTERGAARD JENSEN

Enhedslistens debat om et nyt principprogram kommer også til at handle om forholdet mellem rådsdemokrati og parlamentarisme. Står det repræsentative parlamentariske demokrati i modsætning til et samfund med folkelige magtorganer, hvor man udøver en direkte magt over sin arbejdsplads eller lokalområde – og måske hele samfundet, eller kan de to forenes?

På sit seneste årsmøde vedtog Enhedslisten, at »kun et overvældende flertal i befolkningen kan gennemføre et brud med kapitalismen, og dette flertal skal manifestere sig ved folkeafstemninger og fuldstændigt frie valg til repræsentative forsamlinger.« Det blev dog også vedtaget, at »det er umuligt at forudsige, hvordan en socialistisk omvæltning i Danmark konkret vil forme sig.« Og endelig, at Enhedslistens vision »rækker langt ud over det nuværende politiske systems rammer.«

Det er ikke altid helt klart i disse vedtægelser, om det handler om et brud med det nuværende kapitalistiske system, om en periode, som gradvist reformerer samfundet i socialistisk retning, eller om principper for, hvordan demokratiet fungerer i det socialistiske samfund. Men modsætningen

mellem rådsdemokrati/folkemagtsorganer og et repræsentativt demokrati/parlamentarisme er en tilbagevendende såvel aktuel som historisk debat. Med risiko for at lyde helt kierkegaardsk, er det vel et spørgsmål om både/og eller enten/eller.

Det skal vi se lidt på gennem en mindre rejse i historien.

Råd og parlament

Synspunkter og debatter omkring råds- magt versus parlamentarisk eller repræsentativt demokrati har været diskuteret siden arbejderbevægelsens tidlige historie og i andre progressive bevægelser. Kendt er Rosa Luxemburgs kritik af bolsjevikernes håndtering af denne »dobbeltthed«. Selvom Rosa Luxemburg fuldt og helt støttede revolutionen i oktober 1917, var hun kritisk

overfor bolsjevikernes håndtering af forskellige forhold. Det gjaldt også deres beslutning om at opløse den grundlovgivende forsamling og andre demokratiske spørgsmål i den daværende situation.

Den russiske revolution i 1917 betød, at råd – eller på russisk sovjetter – af arbejdere, bønder og soldater overtog magten. Sovjetterne havde set dagens lys allerede under 1905-revolutionen. Nu dannede en national kongres af lokale rådsorganer den første sovjetregering, der blev til Folkekommisærernes Råd. I rådene/sovjetterne havde bolsjevikkerne flertal.

Kort efter blev der afholdt valg til en grundlovgivende forsamling, med en valgdeltagelse på ca. 50 procent. De Socialrevolutionære blev det største parti med ca. 40 procent. Bolsjevikkerne fik 24 procent. Men sovjetmagten opløste forsamlingen, da den ved sin første samling den 18. januar 1918 tog afstand fra sovjetstyret.

Rosa Luxemburg var uforstående overfor den vending, som bolsjevikkerne tog med opløsningen af parlamentet efter revolutionen. Hun besvarede det i stedet på denne måde: Opløsning og nyvalg. Altså råd og parlament på en gang!

Enten eller

Rosa Luxemburgs kritik af den russiske revolution var en vigtig diskussion i den internationale arbejderbevægelse, der blev delt i Anden og Tredje Internationale. Det er interessant at følge Luxemburgs holdning i disse politisk voldsomme måneder, hvor den tyske revolution også holdt sit indtog. Her indtog hun en anden holdning til spørgsmålet om parlament og rådsmagt.

Står arbejdet i Folketinget i modsætning til rådsdemokrati/folkelige magtorganer eller gælder der et »både og«. En gammel diskussion på venstrefløj.

Rosa Luxemburgs kritik af den russiske revolution var en vigtig diskussion i den internationale arbejderbevægelse. Hun kritiserede opløsningen af parlamentet efter revolutionen.

rådsmagt og parlament. Vigtigt for en revolutionær som Kurt Eisner var rådernes forankring i den nye forfatning. Det kunne i de måneder foregå relativt fredeligt, da der ingen af de reaktionære frikorps var i München på det tidspunkt. Hærens tropper var overvejende i hænderne på deres soldaterråd. Bayern var på dette tidspunkt den tyske revolutions mønsterland. Ingen blodsudgydelser modsat andre steder. Eisner forsøgte med al sit talent at udglatte farlige situationer. Kunne det lade sig gøre at glatte ud mellem rådsmagt og parlamentskontrol?

I februar 1919 blev Kurt Eisner myrdet. Dette blev også enden på rådsmagten i Bayern. Kontrarevolutionen med frikorpssene i spidsen – godt støttet fra andre steder i Tyskland – satte voldsomt ind. En periode var rådene den eneste magt mod kontrarevolutionen.

Den bayerske rådsrepublik var således ikke et enten/eller, men et både/og i forholdet mellem rådene og et repræsentativt demokrati.

Pariserkommunen

I Pariserkommunen i 1871 stod arbejderne i Paris i en speciel situation på grund af krigssituationen med Tyskland. Tyskerne havde omringet Paris, og den franske regering flygtet fra byen til Versailles. Arbejderklassen og dens allierede var nu

I den tyske situation afviste hun andre socialisters parole om »råd og parlament«. Hun mente, at den kun ville være vand på de reaktionære kræfters mølle. De mest indædte modstandere af almindelig valgret sværmede nu for »lige ret til alle«. Pludselig var de vendt om for at redde skindet. Rosa Luxemburg skrev: *»Det spørgsmål, som historien har sat på dagsordenen, lyder sådan: borgerligt demokrati eller socialistisk demokrati«.*

Hendes holdning til parlamentarisme udtrykte hun således: *»Det er total vanvid at tro på, at kapitalisterne godvilligt ville rette sig efter parlamentarisk vedtagelse om socialisme, at de stille og roligt ville opgibe besiddelser, profit og retten til udbytning«.* Luxemburg brugte de sidste par måneder af sit liv på at udvikle et program for den tyske revolution.

Fri valgproces

At de russiske revolutionære blev fanget i deres egne modsætninger, og at det hele endte i et bureaukratisk diktatur, skyldtes ikke forholdet mellem råd og parlament, men andre årsager, som ikke er emnet for denne artikel. Lev Trotskij skrev i afslutningen af bogen »Revolutionen forrådt« fra 1936: *»Sandt at sige er klasserne heterogene, sønderlidte af indre modsætninger og kommer kun frem til fælles hensigter gennem kamp mellem forskellige holdninger, grupperinger og partier«.*

Det betyder, at den kollektive vilje kun kan udtrykkes gennem en fri valgproces, hvilke institutionelle rammer der end må være. I Rusland skete det modsatte. Partier, der var modstandere af revolutionen, blev forbudt. Derefter blev kun

bolsjevikpartiet tilladt, og til sidst blev uenigheder inden for partiet bandlyst. Det frie valg mellem forskellige partier/platforme er ikke i sig selv en garanti mod korrumpning af magten. Det er også nødvendigt med en række forholdsregler mod magtmisbrug, uanset om det er administrationen, rådene, parlamentariske forsamlinger, eller fagforeninger vi taler om. Der vil altid være tendenser til, at der udvikler sig et bureaukrati med afstand til dem, bureaukraterne skal repræsentere.

München-rådsmagten

Den tyske revolution, som foregik fra november 1918 til kontrarevolutionens sejr i begyndelsen af 1919 fik et særligt forløb i Sydtykland med centrum i München. Den er værd at nævne her, da den tog en lidt anderledes form og forsøgte at kombinere råd og parlament. Her blev det første arbejder- og soldaterråd dannet mellem den 7. og 8. november. En helt central person her var ikke en sydtysker, men en jødisk litterat fra Berlin, Kurt Eisner.

München-rådene adskilte sig fra andre, blandt andet var Bayern den eneste tyske delstat, hvor bonderåd fra begyndelsen spillede en vigtig rolle. Blev Bayern da i disse måneder et rådssystem? Slet ikke, for det var rådene selv, der dekreterede valgret til en nationalforsamling, men de havde ikke travlt med det. Rådene ønskede ikke noget »rådsdiktatur«. Det, de ønskede, var hverken et råds- eller et parlamentsdiktatur, men et konstitueret rådodemokrati.

Arbejder- og soldaterrådene var den nye stats magtgrupper, men det skulle være et afvejet system, en balance mellem

» De parisiske arbejdere tog den eksisterende politiske magt i Paris i besiddelse og forandrede den i løbet af de cirka tre måneder, kommunen varede«

situationens herre. Noget de næppe var forberedte på. Der fandtes ikke en solid partiorganisation, som havde et samlet overblik over situationen, og som havde de fornødne evner til at lede.

De parisiske arbejdere tog den eksisterende politiske magt i Paris i besiddelse og forandrede den i løbet af de cirka tre måneder, kommunen varede. Som Karl Marx i sin grundige analyse af Pariserkommunen bl.a. skrev. »Kommunen skulle ikke være et parlamentarisk, men et arbejdende organ, på samme tid udøvende og lovgivende«.

Kommunen, nu under arbejdernes styre og kontrol, gennemførte en lang række progressive tiltag. Trods dens korte varighed og iøjnefaldende svaghed, viste denne første socialistiske revolu-

tion, hvilke former kommunen havde opdaget. Den ødelagde den borgerlige statsmaskine og viste den politiske form, der kan afløse den borgerlige statsmagt, med principielle regler for de valgte repræsentanter: 1) de skal ikke alene vælges, men også være afsættelige til enhver tid; 2) de får en løn, der ikke overstiger arbejderlønnen; 3) man går øjeblikkelig over til, at alle udøver funktioner indenfor kontrol og opsyn, at alle for en tid bliver bureaukrater, så at netop derved ingen kan blive »bureaukrat«.

Men kommunen begik også en række alvorlige fejl, der til sidst blev offer for kontrarevolutionens grusomme hævn. Det var de parisiske arbejdere selv, der tog initiativ og igangsatte bevægelsen, ikke Internationalen. Som Friedrich Engels

skrev: »Denne sejr var kommunens, der i intellektuel henseende ubetinget var Internationales barn, skønt Internationale ikke rørte en finger for at skabe den«.

De arabiske revolter

I Fjerde Internationales grundlæggelsesprogram, overgangsprogrammet fra 1938, anvendes i forhold til de mere tilbagestående lande parolen – kravet – om en national forsamling eller en grundlovgivende forsamling. Et krav, der så kombineres med en række andre krav, der igen fører frem til nye kampe. Med »tilbagestående« lande menes her, at de i kapitalistisk henseende er bagud i forhold til den økonomiske udvikling i de imperialistiske lande. Disse lande styres ofte af diktatoriske regimer.

Hvis vi ser på de arabiske oprør fra starten og frem til i dag, står demokratiske krav kombineret med en række andre krav helt i centrum. Oprøret eller oprørerne i den arabiske region har forskellige fremtrædelsesformer, men i sit væsen er de temmelig ens. Centralt er kravet om at afskaffe det regime, der undertrykker, og som opretholder den imperialistiske orden og dominans i landet. I den revolutionære proces er nogle træk fælles på grund af regionens karakter, herunder fælles historie, sprog, kultur og religion.

De aktionerende masser nøjes ikke bare med, at symbolet (præsidenten) på et diktatorisk regime falder. De fortsætter trin for trin, indtil alle de gamle undertrykkelses strukturer er brudt ned. Igen forskelligt fra land til land, men i sit væsen det samme. Det alternativ, som i processen med regimets begyndende

Parisiske arbejdere bag barrikaderne under pariserkommunen 1871

sammenbrud kan samle al opposition – ikke mindst de aktionerende, er: »For en grundlovgivende forsamling!«

Opgaven er at sammenkalde det folk, der befrier sig selv. Og påbegynde opbygning af staten på et demokratisk grundlag, dvs. den må bygge på den suveræne folke-magt. Og som gennemfører de krav, massebevægelserne stiller, såsom bekæmpelse af arbejdsløsheden, brød på bordet til en pris, man kan betale, beskatning af de rige og de multinationale selskaber. Krav der forener land og by, som jordreformer, mindske beskatning af småhandelnde og småbønder, m.v.

Smelte sammen

Selvfølgelig er kravene forskellige fra land til land ud fra de konkrete sammenhænge, befolkningerne står i. Derfor må de revolutionære (med bidrag fra internationale aktivister) lave analyser og aktionsprogrammer for hvert land og område.

Kravet om en grundlovgivende forsamling kan få de demokratiske opgaver til at smelte sammen med de sociale opgaver og krav. Heraf revolutionens permanente karakter. Gennem denne kamp og andre kampe bygges »folkemagtsorganer« – her forstået som rådslignende organer, forsamlinger, komiteer, m.v. – massernes demokratiske selvorganisering. Faglige organisationer, bevægelser, der forsvarer arbejderklassens interesser, diverse sociale grupper og lag, må opbygges og videreudvikles. I produktionen, i den offentlige sektor og andre steder udvikles arbejderkontrol, de ansattes kontrol.

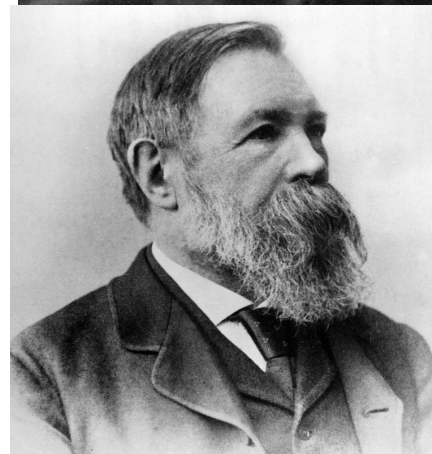
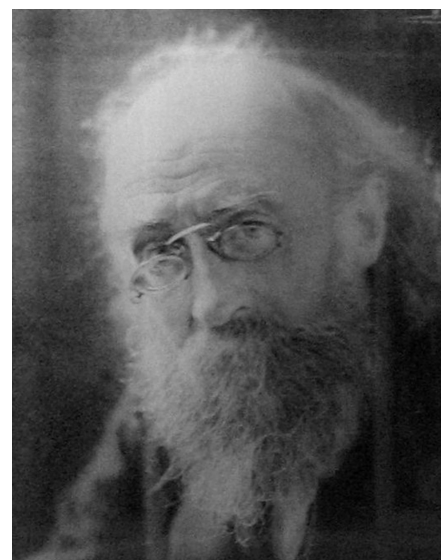
Både og?

Kravet om en grundlovgivende forsamling er ikke relevant i lande, hvor der eksisterer et parlamentarisk styre. Men også her må rådslignende organiseringer og deltagerdemokrati på alle planer udvikles i de kampe, der opstår. Det kan antage forskellige former, men historiske erfaringer viser, at de opstår og udvikles, når sociale kampe udvikler sig, når modsætninger skærpes, og når myndighederne begynder at miste deres autoritet. Uanset hvad, må vi arbejde for, at flest mulige beslutninger tages decentralt af dem, det vedrører. Selvfølgelig vil der være behov for koordinering, planlægning og beslutninger på andre niveauer – lokalt, regionalt og nationalt. Råd og andre repræsentative forsamlinger med hemmelige valg og fri opstillingsret for alle partier og lister.

Mest muligt administrativt arbejde i det socialistiske samfund skal varetages direkte af det deltagerstyrede demokrati. Ikke af embedsvældet. Gode principper for repræsentativt demokrati må være: Fuld åbenhed, tilbagekaldelsesret, rotationsprincipper og løn som gennemsnitslønnen blandt dem, man repræsenterer.

Denne artikel tager som forudsætning, at staten ikke er neutral, men udtryk for klasseinteresser. Derfor ændres statsformer også i forhold til den politiske udvikling og klassekampens niveau i de forskellige lande. Spørgsmålet er, om disse folkemagtsorganer kan udvikle sig til at blive (en del af?) den statsbærende struktur.

Min påstand er, at lige så lidt som man kan beslutte, at Folketinget er det eneste legitime organ for at indføre socialisme, lige så lidt kan man sige, at den »rene rådsstrategi« er løsningen. Alt afhænger

Top: Kurt Eisner spillede en central rolle i dannelsen af de bayerske arbejder- og soldaterråd i november 1918

Bund: Friedrich Engels beskrev Pariserkommunen som »Internationales barn« skønt 1. Internationale »ikke rørte en finger for at skabe den«.

af den situation, der opstår. Men det må stå helt klart, at forudsætninger for at opbygge et anderledes samfund end det kapitalistiske er, at demokrati udvikles på alle planer.

Erfaringen fra de store samfundskriser viser, at arbejderbefolkningen skaber så at sige sine egne organer imod den herskende klasses organer. Denne kamp er ikke noget, vi behøver at vente på eller være tilbageholdende med at gå i gang med. I en sådan udvikling med nye former for demokrati kan folk være aktive, involvere sig på spørgsmål, de er optaget af, og som berører dem selv. Erfaringer fra det mindste område til det største er i sig selv en skole i forvaltning af samfundet på alle niveauer.

Flere søger til SAP

Over den sidste tid har søgningen til SAP været større end normalt. Ikke sådan at masserne strømmer ind, SAP har aldrig været en organisation der skovlede medlemmer ind, som så forsvandt lige så hurtigt igen.

Men alligevel det bemærkelsesværdigt at en lille strømning, med et projekt om at fastholde og udvikle en internationalistisk, demokratisk og klassekampsfunderet marxisme, stadig er i stand til at tiltrække de bedste kammerater, til en forsats opbygning.

Det lover godt for videreførelsen af venstrefløjen i arbejderbevægelsen, og for opbygningen af Enhedslisten og SUF, som pluralistiske, aktivistiske og systemudfordrende succeser.

SI har snakket med en håndfuld nye medlemmer af SAP.

Michael S, 60 år, Sydhavnen, venstrefløjssydynamo fra Solidaritet, Røde Hane m.v., dømt T-shirts-terrorist og ledende medlem af det nu nedlagte VS.

Hvorfor har du, efter nedlæggelsen af VS, valgt at melde dig ind i SAP?

– SAP er det der ligger nærmest den venstresocialistiske tradition.

– Hvis Enhedslisten skal lykkes, også som et nok bredere projekt, så er det afgørende at der er en stærk marxistisk position, der kan videreføre og kan være med til at holde projektet sundt – og i forhold til det så er SAP uundværlig for Enhedslisten.

– Jeg er stolt af det vi fik udrettet i VS og vores rolle i dannelsen af Enhedslisten. Når jeg ser rundt i verden, så er der ikke mange steder hvor det er lykkedes at have en sådan kontinuitet i en udogmatisk åben marxisme. Nogle af de bedste ting som VS var kendt for, og måske berygtet for, skal nu leve videre i Enhedslisten. Den frie, og nogen gange omsiggribende debat, berigende meningsforskelle, konkurrerende teorier... Den lyst til at vi med forskellige udgangspunkter og uenigheder sammen kan udvikle noget fælles mener jeg at SAP bidrager til.

Lea, 23 år, Hvidovre, socialrådgiverstuderende og aktiv i SUF og Enhedslisten

Hvorfor blev du SAP'er?

– Som SUFer blev jeg en del af SAP, for at diskutere opbygningen af en stærk revolutionær ungdomsorganisation, ud fra et fælles teoretisk grundlag.

– Som revolutionær socialister skal vores analyse og strategier gå hånd i hånd, med internationale erfaringer, udvikling og handling, til denne opbygning.

– En væsentlig del, som kvinde, er SAP's feministiske arbejde, der arbejder for styrkelse af kvinder, der fremmer politisk deltagelse i SUF og bevægelserne.

Pia M, 46 år, Århus, aktivist og organiser i Enhedslisten Århus

Hvad fik dig til at blive medlem?

– Som ny aktiv i Enhedslisten oplevede jeg at SAP'erne var nogle gode og konstruktive kammerater. Handlingsrettede, opbyggende og inkluderende.

– Jeg er rigtig glad for den måde vi bruger hinanden på – med råd, sparring og politikudvikling.

– På årsmødet oplevede jeg at der var nogle uenigheder om hvor Enhedslisten skal hen, hvor jeg klart var mest på linje med de SAP'ere jeg kendte. Så det er også sammen med dem jeg bedst kan opbygge Listen.

Cecilia J-T. 24 år, Gentofte, studerer socialvidenskab og psykologi, kandidat til kommune- og regionsvalget for Enhedslisten.

Hvad fik dig til at gå med i SAP?

– Når jeg længe har overvejet at søge mod SAP, så er det primært på grund af det holdningsmæssige. Internationalismen, feminismen og det revolutionære projekt.

– Da Enhedslisten sidste år stemte for finansloven var det en fejl. Jeg syntes at forliget svigtede en lang række udsatte grupper i samfundet og blåstemplede regeringens forlig med de borgerlige. I Enhedslisten er vi nødt til at stå fast ved vores principper og årsmødebeslutninger.

– Jeg tror at Enhedslisten har brug for mange flere diskussioner om vores parlamentariske praksis, bevægelsesarbejdet og om hvad det er vi vil være som parti. Det var også derfor jeg i min Enhedslisteafdeling var med til at arrangere den åbne konference om hvor Enhedslisten er på vej hen.

– Vi har brug for at holde fast i noget venstrefløjsrygrad, og det syntes jeg at SAP bidrager til på en konstruktiv måde.